

Ελευθερόπολις

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΑΡΜΕΝΩΝ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ 10ος, ΦΥΛΛΟ 42ο, ΙΟΥΛΙΟΣ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2006, ΤΙΜΗ 0,01 ΕΥΡΩ, ΣΟΥΛΙΟΥ 124 ΤΚ 173 42 ΑΘΗΝΑ

Το γραμματσάκι του γέρω

Του Αβέρωφ και του Δρουμπίλη τα μαγέρικα, η φτερωτή πόρτα και το τσουδίσμα τη φρίσσας

Να σου πω, σύντεκνε αναγνώστη, και τ'άλλα μου τα πάθη, στην πρωτεύουσα, τότες όπου πήγα να μου κασαπιλέψουνε τον προστάτη του μαραφετιού.

Κι ως μου δώκανε το πασαπόρτι, γιατρεμένος, ξανανιωμένος και σκαρδαμωμένος ως ήμουν, πάω να βγω με φόρα από την πόρτα, που γύριζε σαν το πασούλι τ'αλετριβιδιού, φρακάρει το δεξί μου στιβάνι, σταματά ο δαίμονας η πόρτα να γυρίζει και με φυλακώνει μέσα. Κι είδανε και πάθανε οι πυροσβέστες να με ξεσφηνώσουνε από κείνη τη φτερωτή και να τη ρεγουλάρουνε για να ξαναρχινίξει να σβουρίζει. Μα ώστε να 'ρθουν οι πυροσβέστες και να τελειώσουνε την επιχείρηση για να με ξεμιστέψουνε από τούτο το κάζο που μ'ήβρε στα καλά καθούμενα, είχε περάσει το μεσημέρι και μ'εσφιξ' η λόρδα.

- Να βρω, μωρέ, κάνω τ'απατού μου, ζιανένγκ

συνεχιά στη σ.

Φθινόπωρο 2006

Ειρήνη! Ειρήνη!
φιληθείτε
οχτροί μαζί
και φίλοι.
(Κ. Βάρναλης)

Εγχρωμη λιθογραφία του 1958, έργο του χαράκτη Α. Τάσου, 1914-1985)

Αρχιεπίσκοπος Κρήτης ο Μητροπολίτης μας

Στον νέο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης η «Ελευθερόπολις» μεταφέρει την πάνδημο χαρά του χωριού μας, που ένας τόσοσ άξιος ιεράρχης εξελέγη Αρχιεπίσκοπος Κρήτης, και την βεβαιότητα πως ο νέος ηγέτης της ιστορικής εκκλησίας της Κρήτης θα επιτελέσει έργο ειρηνοφόρο, καρποφόρο και δημιουργικό, επ'ωφελεία της εκκλησίας και της κοινωνίας μας.

Οι υποψήφιοι

Υποψήφιοι Δήμαρχοι για το Δήμο Αρμένων είναι ο νυν Δήμαρχος Παντελής Καραγιαννάκης από το Νιο Χωριό, ο Πέτρος Βλαχάκης από τις Καλύβες και ο Γιάννης Κατσαρός από τις Καλύβες.

Υποψήφιος νομαρχιακός σύμβουλος με τον συνδυασμό «Νέα Πορεία» τον Γιώργου Τζανακάκη είναι και συγχωριανός μας οδοντίατρος, πρώην νομαρχιακός σύμβουλος Στέλιος Μαντωνανάκης.

Η εκδρομή του Συλλόγου

ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ 21 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ο Σύλλογος σε συνεργασία με την ενορία Αρμένων πραγματοποίησαν ημερήσια εκδρομή. Οι εκδρομείς επιβίβαστηκαν σε δύο πούλμαν και αναχώρησαν για το Ηράκλειο. Πρώτος σταθμός και επίσκεψη στο Ενυδρείο στις Γούρνες Ηρακλείου. Εντυπωσιακή η περιήγηση στις αίθουσες του ενυδρείου, που δείχνουν στον επισκέπτη όλο τον θαλάσσιο πλούτο από τα πελάγη και τους ωκεανούς και τις ομορφιές του «Θαλασσόκοσμου».

Στη συνέχεια αναχώρησαν για την Αγία Πελαγία για μπάνιο και καφεδάκι και συνέχισαν για το χωριό Δροσιά (Γενί Γκαβέ) του Ρέθυμνου, όπου απόλαυσαν το μεσημεριανό φαγητό με το παραδοσιακό γουρουνόπουλο του Γενί Γκαβέ.

Η ώρα της αναχώρησης ήρθε κάπου στις 4:30 το απόγευμα με ενδιάμεσο σταθμό τη Λίμνη του Κουρνά. Εκεί ήπιαν το καφεδάκι τους και με τις καλύτερες εντυπώσεις επέστρεψαν στο χωριό, αφού όλη η διαδρομή ήταν ευχάριστη με κέφι και τραγούδια, ανέκδοτα και αθιβολές από πολλούς συγχωριανούς μας. Οι εκδρομείς, Αρμενιανοί και φίλοι των Αρμένων, έδωσαν ραντεβού για τον χρόνο με την διοργάνωση διήμερης εκδρομής. Και του χρόνου να 'μαστε καλά.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Επιτυχίες

Στο Πανελλήνιο πρωτάθλημα Τεχνικής κολύμβησης που πραγματοποιήθηκε 3-5 Αυγούστου στη Θεσσαλονίκη ο **Βασίλης Χαιρετάκης του Αντωνίου** κατέκτησε την Πρώτη θέση (χρυσό μετάλλιο) στα 200 μέτρα, την τρίτη θέση (χάλκινο μετάλλιο), στα 100 μέτρα και την τέταρτη θέση στα 50 μέτρα.

Στην αγαπημένη μας εγγονή **Μαριλένα Μαραγκουδάκη** που

πήρε το πτυχίο της από το τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής στην Οικονομία και Διοίκηση του ΤΕΙ Μεσολογγίου. Θερμά συγχαίρουμε και της ευχόμαστε πάντα επιτυχίες στη ζωή της.

Οι παππούδες Αντώνης και Ελένη Καλιβερετάκη

Θερμά συγχαρητήρια στην αγαπημένο μας **Λούπο Παντελή**, γιο του Μάριου και της Ελπίδας Χριστοδουλάκη που πέτυχε στο τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, και του ευχόμαστε πάντα επιτυχίες στη ζωή του

Μάρκος & Μαρία Παντερομάκη

Θερμά συγχαρητήρια στην αγαπημένο μας εγγονό **Χατζηκυριάκο Μανώλη** του Κωνσταντίνου και της Μαρίας που πέτυχε στο τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιά και του ευχόμαστε πάντα επιτυχίες στη ζωή του.

Οι παππούδες Μανώλης & Μαρία Χατζηκυριάκου

Η «Ελευθερόπολις» εύχεται σε όλους να έχουν πάντα επιτυχίες στη ζωή τους.

Γεννήσεις

Η **Νατάσα Λυκάκη** σύζυγος του **Γιάννη Φελέκη**, κόρη του Σταύρο και της Ελένης Λυκάκη γέννησε αγοράκι στις 17 Αυγούστου.

Βαπτίσεις

Ο **Μανώλης και η Χριστίνα Γογονάκη** βάπτισαν την κόρη τους στις 7 Ιουλίου στους Αρμένους και την ονόμασαν **Μαρία - Ελένη**. Νονά η **Μαρία Βολακάκη**.

Από τη σύνταξη της «Ε»

Η «Ελευθερόπολις» θα ήθελε να επισημάνει στους συγχωριανούς μας και στους αναγνώστες μας ότι η κάλυψη των γεγονότων που σχετίζονται με το χωριό μας δεν γίνεται με συστηματικό τρόπο, λόγω έλλειψης μέσων. Αποτέλεσμα είναι, ιδιαίτερα από τα κοινωνικά γεγονότα (γάμοι, γεννήσεις, βαπτίσεις, θάνατοι, επιτυχίες κλπ) να καθύπτονται μόνο όσα πέφτουν στην αντίληψη μας και κατά καιρούς να συγκεντρώνουμε τις διαμαρτυρίες συγχωριανών μας για τις ελλείψεις. Η «Ε» έχει ανοικτές τις στήλες της για όποιον συγχωριανό θέσει έγκαιρα στη διάθεσή της, κείμενο που αναφέρονται στα κοινωνικά γεγονότα της οικογένειάς του, καθώς και μια φωτογραφία. «Ε»

Βαπτίσεις

Ο **Δημοσθένης Σταματιάδης και η Ελένη Χαιρετάκη-Σταματιάδη**, βάπτισαν το γιο τους στις 14 Ιουλίου στην Αθήνα και τον ονόμασαν **Αγγελο**. Νονά ο **Κωνσταντίνος και η Μαρία Κατσιβαροδάκος**.

η **Εύη και η Ρούλα Γαβριηλίδη**. Ακολούθησε τριζούβερο γλέντι στο κέντρο «Μετόχι».

Το Σάββατο 17 Ιουνίου βάπτισαν τις δίδυμες κόρες τους ο **Δημήτρης και η Ευγενία Φρεσκάκη** στον ιερό ναό Αγίας Σκέπης Παπάγου. Νονοί οι: **Πέπη Μαμαλάκη, Στέλλα Σύρπη, Λευτέρης Καλογήρου και Πόπη Φραγκάκου**. Τα ονόματα τους **Γεωργία-Δέσποινα και Εμμανουέλα-Όλγα**.

Στους γονείς, νονούς, παππούδες και γιαγιάδες ευχόμαστε να τους ζήσουν.

Οι οικονομικές προσφορές μπορούν να κατατίθενται στο λογαριασμό 156/761034-33 της Εθνικής Τράπεζας ή να αποστέλλονται με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση: **Τσακιράκις Γιάννης, Σουλήου 124, 173 42 Αγ. Δημήτριος και στη συνέχεια να ενημερώνετε την εφημερίδα στο τηλέφωνο 9916613, για να σας σταθεί η σχετική απόδειξη.**

Η «Ε» θέλοντας να είναι συνεπής ως προς το χρόνο έκδοσή της, ενημερώνει τους αγαπητούς συνεργάτες της ότι η ύλη που θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο θα πρέπει να έχει φτάσει στην εφημερίδα μέχρι 25/11/2006.

ελευθερόπολις

Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου Αρμενιανών Χανίων «Ο ΚΡΙΤΟΒΟΥΛΙΔΗΣ»
Εκδίδεται με τη συνεργασία του Δημοτικού Διαμερίσματος Αρμένων

ΚΩΔΙΚΟΣ 4125
Συντακτική Επιτροπή

Βασίλειος Κική
Κουρομυελάκης Βασίλης
Μπουρνάζος Χαράλαμπος
Τερεζάκη Σοφία του Μιχαήλ
Τσακιράκις Γιάννης
Τσιτσιρίδου Ελένη
Χαλβαδάκης Γεώργιος
Εκδότης-Διευθυντής
Γιάννης Σ. Τσακιράκις
Σουλίου 124, 173.42 Αγ. Δημήτριος
Τηλ. 210-99.16.613
Fax: 210-99.57.582
Email: Itsakir@otenet.gr
• ISSN 1109-3056

Ο ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΣ ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΣ ΣΚΥΛΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΑΣ

Κρητικός Ιχνηλάτης

Ο ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΙΧΝΗΛΑΤΗΣ ξεπερνάει τα 4.000 χρόνια ζωής και υπήρξε γεννήτορας όλων των ευρωπαϊκών φυλών. Ο αρχαιότερος κυνηγετικός σκύλος της ηπείρου μας προκαλούσε τόσο μεγάλο θαυμασμό στον αρχαίο κόσμο που οι άνθρωποι του προσέδωσαν θείκη προέλευση. Ο Δίας, αμέσως μετά την ένωση του με τη Ευρώπη κάτω από τον πλάτανο της Γόρτυνας, προσέφερε στην ερωμένη του τρία δώρα: τον χάλκινο γίγαντα Τάλω, μια φαρέτρα με αλάνθαστα βέλη και έναν τρομερό σκύλο που δεν είχε ποτέ το θήραμά του.

Κάποιοι ανέφεραν πως ο σκύλος αυτός ήταν χρυσός, δημιούργημα του Ηφαίστου, θεού της φωτιάς. Μάλλον επρόκειτο για σκύλο με... σάρκα και οστά, αλλά τόσο προικισμένο με ταχύτητα, εξυπνάδα και κυνηγητικές ικανότητες που ανάγκασε τους ανθρώπους να του προσδώσουν θείκη καταγωγή.

Η καταγωγή του κρητικού ιχνηλάτη ως πανάρχαιας φυλής, χάνεται στα βάθη τεσσάρων χιλιετιών. Ο ελληνικός ιχνηλάτης, όπως και οι λαγωνικοί της αρχαίας Ελλάδας και κατόπιν οι λαγωνικοί της μεσογειακής Ευρώπης, κατάγονται από τους πανάρχαιους λαγωνικούς της Αιγύπτου. Οι σκύλοι αυτοί ήταν μεγαλόσωμοι με σπαθάτο και κομψό κορμό, σκέλη υψηλά, λεπτά αλλά πολύ ισχυρά, με όρθια αυτιά και κουλουριασμένη ουρά.

Πλην αυτών των μεγαλόσωμων λαγωνικών, στην αρχαία Αίγυπτο και μάλιστα πριν από 4-5.000 χρόνια, υπήρχε και άλλη κυνηγετική φυλή, μικρόσωμη (λίγο μεγαλύτερη από το μισό ύψος των μεγαλόσωμων λαγωνικών), με όρθια αυτιά, κουλουριασμένη ουρά και ρυτίδες στο πρόσωπο που είχε τα χαρακτηριστικά του σημερινού αφρικανικού σκύλου Μπασέντζι, όπως απεικονίζεται σε τάφους και σε γραφικές παραστάσεις πάνω σε βράχους. Τα σκυλιά αυτά οι αρχαιολόγοι τα ονόμασαν «σκυλιά του Χέοπα». Με την πτώση της βασιλείας των Φαραώ, εξαφανίστηκε αυτή η φυλή.

Ακολούθως, τη 2η π.Χ. χιλιετία, ίσως και

προγενέστερα, δηλ. πριν από 4.000 και πλέον χρόνια, οι Κρήτες, μεγάλοι θαλασσοπόροι (τότε η Κρήτη ήταν η πρώτη θαλασσοκράτειρα δύναμη της Μεσογείου) και αργότερα οι Φοίνικες (που κατοικούσαν στα παράλια της Συρίας, του Λιβάνου, του Ισραήλ και της Παλαιστίνης) μετέφεραν διάφορα εμπορεύματα από την Αίγυπτο και τα ακριβοπουλούσαν σε Κρήτη, Ν. Ελλάδα, Σικελία, Ν. Ιταλία, Ν. Γαλλία και Α. Ισπανία.

Ο αρχικός τύπος του αιγυπτιακού λαγωνικού προσαρμόστηκε στις εδαφο-κλιματολογικές συνθήκες της Ελλάδας και εξελίχθηκε στον τύπο των ελληνικών λαγωνικών, που αναγνωρίζουμε σε τοιχογραφίες των ανακτόρων της αρχαίας Τίρυνθας στην Αργολίδα (1500π.χ), αργότερα σε κρατήρες (τιμωρία της Αρτεμης, σκυλιά του Ακταίωνα), αγγειογραφίες κ.λπ. Δεν είχαν περιελισσόμενη ουρά και γυρισμένη στο πάνω μέρος των γλουτών, αντίθετα ήταν μακρύτερη, ελεύθερη, ημίκυρτη και μερικές φορές μαλλιαρή στην κάτω επιφάνεια. Αυτοί οι λαγωνικοί ύστερα από χίλια περίπου χρόνια (κυρίως με διασταυρώσεις) εξελίχθηκαν στους λαγοθήρες ή ιχνηλάτες της εποχής του Ξενοφώντα. Από αυτούς τους ιχνηλάτες κατάγεται ο σημερινός ελληνικός ιχνηλάτης (λαγόςκυλο), ο οποίος δεν ανήκει πλέον στο λαγωνικό ή λαγωνικοειδή τύπο, αλλά στο βρακχοειδή, στον οποίο ανήκουν τα πλείστα λαγόςκυλα και όλα τα πουλόςκυλα.

Όταν οι Ρωμαίοι κατέλαβαν την Ελλάδα, ελληνικά σκυλιά (και όχι μόνο κυνηγετικά) μεταφέρθηκαν σε Ιταλία, Γαλλία (Γαλατία), Ελβετία, όπου εξελίχθηκαν στους σημερινούς ιχνηλάτες (ιταλικός ιχνηλάτης «σεγκούτσιο», ελβετικός ιχνηλάτης τύπου Ιούρα, υπομέλανος κ.λπ.), οι οποίοι μοιάζουν αρκετά με τον ελληνικό ιχνηλάτη.

Λαγωνικοί της Αιγύπτου (ίσως και από τη βόρεια, κεντρο-ανατολική Αφρική γενικότερα) μεταφέρθηκαν στην Κρήτη από τους εμπόρους της εποχής (Κρήτες και Φοίνικες), όπως έγινε από τον ίδιο χώρο και στη νότια ηπειρωτική Ελλάδα. Όμως, υπάρχει διαφορά ως προς το ανάστημα των εισαγομένων λαγωνικών. Στην ηπειρωτική Ελλάδα εισάγονταν γενικά ψηλόσωμοι λαγωνικοί, οι οποίοι ως μακροσκελείς, ταχύποδες και με σπαθάτο σώμα, ανέπτυσαν μεγάλη ταχύτητα στις ανοιχτές πεδιάδες. Αρπαζαν το λαγό, καθώς κυνηγούσαν με την όραση και όχι με την όσφρηση, που την είχαν ελάχιστη (όπως κυνηγούν οι σημερινοί λαγωνικοί). Είχαν, επίσης, μεγάλη μυϊκή δύναμη για να αντεπεξέρχονται επιτυχώς στο κυνήγι του αγριοχοίρου καθώς και του λύκου, όπως κυνηγούν ο σημερινός ρώσικος λυκοθήρας-μπορζό και ο ιρλανδικός λυκοθήρας-γουλφάουντ. Παρατηρώντας τις τοιχογραφίες των ανακτόρων της Τίρυνθας και συγκρίνοντας το ανάστημα των λαγωνικών εκείνων με το ανάστημα των κυναγωγών τους θα πρέπει να είχαν ύψος που έφτανε τα 90 εκ., δηλαδή ανώτερο από των ψηλότερων λαγωνικών.

Στην Κρήτη αντίθετα κυρίως μετά τις, κατά πάσα πιθανότητα, πρώτες ανεπιτυχείς εισαγωγές ψηλόσωμων λαγωνικών συνέχισαν να φέρνουν ως επί το πλείστον μικρόσωμα σκυλιά, που ανήκαν στην προλεγεθία φυλή των λεγομένων «σκυλιών του Χέοπα» και τη σημερινή μπασέντζι. Η εκδοχή αυτή στηρίζεται στα εξής:

1) Η μαρτυρία του αγαλματιδίου μικρόσωμου σκύλου που βρίσκεται στο αρχαιολογικό μουσείο

Η ροδαρά μας

Ρόδα, διατσέντα, γιασεμιά, κρίνα και μενεξέδες,
μια ροδαρά αρμενιανή σας φέρν' απ' τσι μπαξέδες.

Μαντινάδες

Ποιά μαντινάδα να σου πω
για τα πολλά σου κάλλη
και ποιά μπορεί τόσ' ομορφιά
και μυρωδιά να βγάλει.

Τ'αλαφρονούση¹ έρωντα
παλάθια 'γω δε χτίζω
γιατί θα σπέρν'ονείρατα
κι ανέμους θα θερίζω.

Στσι προσευχές μου τη ζητώ
στη γειτονιάς τη βιόλα²
μα'ν'ο Θεός καλά ψηλά,
θαρρώ κουφίζει κιόλας.

Καρδιά μου κακοζήμαλη³,
υριοβασανισμένη,
ο έρωντας ωσά ντ'οζό σαφίς⁴
σε βλωσέρνει⁵.

Εσύ 'σαι πλούσια κι άξια,
μ'απ'ούλα τα προυκιά σου,
θέλω τσι δυο τσι χοντρολιές
που'χεις στα μάγουλά σου.

Ο έρωντας σου με κερνά
κρασί μαρουβισμένο⁶
κι ολοχρονίς τονέ βαστά
το νου μου μεθυσμένο.

Καδένα σ'είχα στο λαιμό,
στη γκεφαλή κορώνα,
κι έβαλες στο γκατσίγαρο⁷
στεφάνι κι αρραβώνα.

Οι μαντινάδες είναι της εξαίρετης μαντιναδολόγου μας Αντωνίας Μηλογιαννάκη, από την συλλογή «Ποιά μαντινάδα να σου πω», Χανιά 2000, σελ. 94, 95, 96, 100, 103).

Μαροιμίες

● Γαϊδουρομπερδούκλωνε⁸ να μην
καμπογυρίζεις.

● Εγγυκάθ' η γρα στα σύκα, κι ούλη νύχτα
τα'ανεζήτα.

● Απητ⁹ η γρα την έπαθε,
εσφιχτομανταλώθηκε.

● Δώδεκα ν'οι Απόστολοι, καθείς και το
τροπάρι του.

Αιβολές (του Ναστρεττίν Χότζα)

**Ετσι ήταν πάλι μπροστά
και πήγαιναν πρόσωπο με πρόσωπο**

Ο Χότζας είχε ένα αχώριστο σύντροφο της ζωής του, τον γαϊδαρό του τον Καράογλαν. Η γυναίκα του πότε-πότε τον γκρινιάζε και του έλεγε πως το χαιβάνι το είχε σε πιότερη αγάπη κι έγνοια παρά αυτήν που ήταν γυναίκα του. Ο Χότζας όμως την άκουγε δίχως να της αποκριθεί. Και τι να της αποκρινόταν; Μακάρι κι η γυναίκα του να είχε τα χαρίσματα του ζωντανού του! Γι αυτό όπου και να πήγαινε ο Χότζας πήγαινε με τον γαϊδαρό του. Ακόμα και στο τζαμί και στο μεντρεσέ πήγαινε με αυτό.

Μια μέρα έπειτα απ' το ναμάζι στο τζαμί, όπου ο Χότζας υπηρετούσε τον Υψιστο, επρόκειτο να πάει στο μεντρεσέ για να παραδώσει το μάθημά του. Ο μεντρεσές βρισκότανε στο προαύλιο κάποιον άλλον τζαμιού που είτανε στο έμπα του κασαμπά. Όπως ήταν φυσικό θα πήγαινε με το ζώο του. Κείνη την ημέρα όμως τον συνοδεύανε για το μεντρεσέ και μερικοί

μολλάδες που είχαν έρθει στο τζαμί του Χότζα για να πάνε κατόπι τιμητικά μαζί του. Πριν να μινέψει στο βασταγούρι του, για μια στιγμή ο Χότζας κάτι σα να διαλογίστηκε. Επειτα πάτησε ανάποδα στα ζεγκιά του ζώου και καβάλλησε στη σέλλα του ανάποδα. Επειτα με τρόπο έπιασε και κράτησε στο χέρι του την ουρά του ζώου για να μην τσαρπίζει πέρα δώθε. Όμως ένα τέτοιο πράγμα ξάφνιασε τους μολλάδες που απορημένοι διερωτήθηκαν σε τί να οφειλόταν η τέτοια ενέργεια του δασκάλου τους. Ένας μολλάς τον ρώτησε:

- Μα γιατί Χότζα εφέντη, του είπε, παιδεύετε έτσι τον εαυτό σας και καβαλλάτε ανάποδα. Θα είτανε καλύτερα να γυρίζατε μπροστά και να πηγαίνατε με το ραχάτι σας.

Ο Χότζας χαμογέλασε με την μακάρια εκείνη διάθεση του ανθρωπού που ξέρει τί κάμει κι αποκριθήκε στο μολλά:

- Ανίσως καβάλλαγα κατά μπρος, μολλάδες, τους είπε, θα σας είχα από κατόπι μου, ανίσως πηγαίνατε εσείς μπροστά εγώ θ'απόμεινα από

Αινίγματα

Αίμα και τομάριν έχει,
μα μαλλί κι ορά δεν έχει. (Σογγράφ ο)

Ανοίγουν οι κάμερες και κρότος δεν γροικιέται¹⁰
(σινηή σι)

Από δω βουνό, από κει βουνό
και στη μέση τράγος κι αηδονολαλεί.
(Ιιγρηη ηηρηδσ λίιιο δηρηη ο)

Λαογραφία, Δελτίον, τόμ. Β', 1910, σελ. 332-334.

Καθαρογλωσσίδι

Εξεβέλιασε¹¹ ντονε η ζαμπλακούρα¹²
κι αλλαξομουσουδιάζει¹³ ο ζαβούλιακας¹⁴
Εξεβέλιασε ντονε η ζαμπλακούρα, η ζαμπλακούρα
κι αλλαξομουσουδιάζει.

όγον χάριν Πέρασες

Πέρασες κι είχες στα μαλλιά
ρόδα και φως και είχες στο χέρι
κρίνα λευκά και στάχια απ' τον αγρό,
και σε είδα και είπα κι έφτασε
το καλοκαίρι.

(Κων/νος Χατζόπουλος, 1868-1920)

κατόπι σας. Ετσι που πηγαίνουμε, πηγαίνω
πάλι εγώ μπροστά κι είμαστε και πρόσωπο με
πρόσωπο!

Από το βιβλίο του Στ. Μπαγιόπουλου
«Ναστρεττίν Χότζας, Αθήνα 1965, σελ. 91-92).

**Της Ροδαράς τούτης τα ρόδα
τα κορφολογά 'πο τα περβόλια
Ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΛΙΤΗΣ**

Το γραμματσάκι του γέρω

☞ συνέχεια από τη σ. 1

μαγέρικο, μα πού ; απού 'μαι ακάτεχος από αθηναϊκά μαγατζιά. Ηρθε τότες στο νου μου το μαγέρικο του «Αβέρωφ», ως το λέγαν, οπού τρωγε, όσον καιρό 'μεινε στην Αθήνα, ένας παλιός Αρμενιανός, ο Γιώργης ο Τζανερίκος (Τζανερικάκη τότε γράφανε στα μητρώα). Ο Γιώργης ήτονε ορχομένος και εκείνος στην πρωτεύουσα για να του κάμουν εγχείρηση στο οφθαλμογιατρείο. Τ'όνομα του μαγέρικου το θυμήθηκα, γιατί ήταν συνονόματο με το χωριανό μου τον Αβέρο το Μιχάλη-καλή του ώρα. Και κάθε που το θυμούμαι γελώ, γιατί ως μας εδιηγούνταν ο Τζανερίκος, την πρώτη φορά που πήγε να φάει, διάταξε να του φέρουν αρνί καπαμά κι ένα μποτσαλάκι ρετσίνα. Μα τότε ρώτηξε ο μάγερας ανέ θέλει και ροδαρά για στολίωμα στο τραπέζι.

- Φέρε μου, τον λέει για να τότε ξεφορτωθεί και μια ροδαρά. Είδε όμως πως κι ο διπλάνός του, το ίδιο φαί και πιοτι είχε παραγγεμένο. Μα σαν ήρθαν οι «λυπητερές» ο διπλάνός επλέρωσε είκοσι φράγκα, και τον Τζανερίκο του γύρευε ο μάγερας τριάντα.

- Γιάειντα, ρωτά, πλερώνω 'γω για το ίδιο φαγοπότι δέκα φράγκα παραπάνω ;

- Γιατί, του λέει, εσύ 'θελες και ροδαρά, μ'ακριβά πουλούδα, που φέρνω από την Ευρώπη, τα ίδια που στολίζω και τα τραπέζια των επίσημων μουστερηδών μου.

Από τότες ήταν που παρανομιάσαμε τον Τζανερίκο «ο Γιώργης η Ροδαρά» ! Ακάτεχος, το λοιπόν, στην Αθήνα, ρωτώ έναν πολιόμάνο να μου πει πού θα βρω το μαγέρικο του Αβέρωφ, κι εντός ξεχαχανίζεται στα γέλια.

ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΡΟΔΑΡΑΣ

- 1 αλαφρονούσης = ελαφρόμυαλος
- 2 βιόλα = λουλούδι
- 3 κακορίζματος = καημένος
- 4 σαφίς = συνεχώς
- 5 βωλοσέρνω = τραβολογώ
- 6 μαρουβάς = παλιό κρασί μυρωδάτο
- 7 (γ)καταίγαρος = η μούργα του λαδιού
- 8 γαιδουρομπερδουκλώνω = δένω γερά το γάδαρο. Παραλλαγή της ίδιας παροιμίας: κάλλιο γαιδουρόδενο, παρά γαιδουρογύρευε.
- 9 απήτις, απής = αφού, αφότου
- 10 γροικιέται, γροικάται = λέγεται, ακούγεται
- 11 ξεβερουλιάζω = σχίζω, κάνω κουρέλια
- 12 ζαμπλακούρα = ζαβλακωμάρα
- 13 αλλαξομουσουδιάζω = αλλάζω έκφραση προσώπου προς το χειρότερο.
- 14 ζάβαλος, ζάβαλης = αλαφρόμυαλος, ζαβούλιακας = ο ζάβαλος στον υπερθετικό βαθμό.

- Γιάειντα, μωρέ πατριώτη του κάνω, με περιγελάς που σου γύρεψα τ'Αβέρωφ το μαγαζί ;

- Γιατί μου λέει μάρμπα, εντό 'ναι κλειστό εδώ κι έναν αιώνα, το γκρεμίσανε και χτίσανε τράπεζα στο οικόπεδο. Ακουστά τό'χω κι εγώ από τον παππού μου, μόνο ανέ πεινάς και γυρεύεις φαίτο, πετάξου στην απεναντινή πλατεία, του Συντάγματος, όπου 'ναι το φασιφουτάδικο του Μακοντόναλ, να φάεις καλά και φτηνά.

Κι ως μ'είχε κόψ' η πείνα επήγα τζιριτηχτός όπως μ'ορμηγέψανε.

- Είντα 'χετε, ρωτώ το θηλυκό μισόγδυμο, με τον πεταμένο οφαλό, σερβιτόρο.

- Κι είντα δεν έχομε, μου κάνει.

- Εχετε, μπρε πουλάδα μπαμιάτη, χογλιούς πουμπουριστούς με δεντρολίβανο και ξύδι, ξυνόχοντρο, γαρδούμι ;

- Δεν έχομε, μου λέει μαρμπαδάκι, τέτοια παλιομοδίτικα φαγιά, που θα τα τρώγαν οι προπάπποι μας.

- Ε, και να κάτεχες, κακορίκο, την νοστιμιά ντως !

- Έχετε μπάρε μου, αρνί φουριάρικο γη μουνουχόκριγιο καπαμά, οματές παραγεμιστές με χειρομυλίδι ;

- Δεν έχομε 'μεις, καλότυχε, τέτοια φαγιά, μηδ' ακουστά τά 'χομε. Ρώτα παραδίπλα.

Μπαίνω και στο διπλανό μαγατζί, μια τρύπα 'τονε, μηδέ τάβλες είχε στρωμένες, μηδέ καθέκλες αραδιασμένες, παρά καμπόσα σκαμινιά ψηλά με στρογγυλή καθιά, τόσωνα μική που μηδ'ο μισός σου πσιονός δεν εχώριε να κάτσει.

- Ωρα καλή σου, μάστορη, κι είντα 'χεις μαγερεμένο, ρωτώ τον αργαστηριάρη.

- Μη γυρεύεις, μου λέει, μαγεριές, που κατέτε 'σεις οι γερόντοι απόστρατοι. Πίτσα πιπίτσα, τσιτζιμπούργερ, χαμπούγκερ, χαλιμπουρδούγκερ (από το χωριανό μου το Χαλιμπουρδέ, καλή του ώρα, θαν'εκλέψανε τ'όνομά !), σαντουίτσια και τα τέτοια φαγιά του ποδαριού, έτοιμα και γρηγοροφάγοτα να μη χασομερούν οι μουστερηδες από τσι δουλειές τώνε.

- Ντα στ'αμπελόσκαμα, στο τρύγος γη στο θέρος στο'εχεις και σου γυρεύουνε να καφαλιτίσουνε κι είναι τόσωνα βιαστικοί ; Να τα χαιρέσαι, του κάνω, τα φαγιά σου και τα μαγεριά σου, μαζί με τσι μουστερηδες σου, και μέρχαμα !

Κι επήρα πάλι τσι δρόμους.
- Ε, μωρέ, λέω, και θυμούμαι τα νιάτα μου, κάθε που 'μπαινα στη Χώρα να πουσουνίσω στιβάνια γη χασέ και κάμποτο τση γυναικάς, και να πουλήσω λάδι στο λαδομαγατζί

του Ξανάκη. Που ως ετέλενα τσι δουλειές επήαινα στο μαγέρικο του μακαρίτη του Δρομπλή όπου ανταμώναμε οι Αρμενιανοί, και μας υποδέχονταν ο καταστηματαόρχης, που μας εγνώριζε ούλους με τα ονόματα και τα παρανόμια μας.

- Καλώς το σύντεκνο το Μανούσο, καλώς τον Κουρκουμελή το Νικολή, καλώς το Χαράλαμψη. Να πιεις πρώτας μια τσικουδιά, το μαγατζί κερνά, γιατί σε θωρώ δρωμένο, έλεγε στο μουστερή. Κι άμε ύστερα στα τσικάλια, αραδαρά 'ναι στο διπλανό πάγκο, να διαλέξεις ό,τι ρέγεται τ'αχειλι σου.

Κι είντα να πρωτοδιαλέξεις ; Μπαρμπαούνη μαρινάτο σαβόρι, σπληνάντερο, αρνί βυζάστακα με νερατζολιά, μπακαλάο πλακί και τηγανιστό με σκορδαλιά, κονιάκ μισοριετόνια ξεματισμένα, φασουλάδα, ροβιθάδα, κι ούλα τ'αγαθά του Αβραάμ και του Ισαάκ τά'χε ο Δρομπλής -ο Θεός ν'αναπάψει την ψυχή του. Είχε και κρασί μαρουβά πρώτης σκαλιτάς, αρμενιανό, από του Χαιρέτη του Μιχάλη το βαρέλι. Και στα τραπέζια, είχε μπουκαλάκια με σκορδοσούπι, λάδι και ξύδι, Και ψωμί, χάσικο και μαύρο.

- Πουν'αντά, μωρ' αναγνώστη μου, τα ελέη του Θεού και τ'αγαθά τση μαγερικής τέχνης τ'αθρώπου, που τα θυμάσαι και σουρώνουνε τα σάλια σου...

Να γάηρομε όμως στη πείνα μου τ'Αθήνας, απού όσο πέρνα η ώρα με θέριζε και φαί ανθρωπινό δεν ηρίοσκα στα μαγατζιά. Κι είντα να κάμω, μπαίνω σ'ένα φούρνο που μ'απάντηξε (ο Θεός να τότε κάμει φούρνο, μηδέ φουρνάρη, μηδέ φούρνο θώριες να ψήνει το ψωμί). Αγοράζω ένα φρατζολάκι, μια φούσκα και σαν το λάστιχο 'τανε σαν τ'βανες στο στόμα σου, η ανοστιά του κόσμου, Αρτίδιο, αρχίδιο, μετά συγχωρήσεως, το λέγανε του κερατά το παντεσπάνι. Επήρα και μια φρίσσα από'να μακαλί που 'πέσε στα πόδια μου, κι ο δαίμονας με στίτωσε να θέλω να τήνε τσουδίσω, ως κάνω και στο χωριό μ'έναν ξερόν αγκοδούρα. Μ'αγκοδούρας βέβαια γη άλλο τσάνκο, είναι πράματ'ανύπαρκα στην Αθήνα. Ηβρα όμως μια πεταμένη ξεραμένη ανθοδέσμη και μ'αυτήνα ετοσούδια τη φρίσσα. Μα ντουμάνιασ'ο κόσμος στην οδό του Ερμού με τα μαγαζιά και τσι κυρίες τσι πολυτελείας. Κι εβγήκαν οι αργαστηριάρηδες να με κνηγούνε και ός'από πίσω οι κυρίες τσι πολυτελείας να με περιγελούνε το «χωρικό» ! Μα πήρα 'γω τη φρίσσα μου, έγδαρά τήνε στο δρόμο, ως ετζιρίτουνε, κι ετσά τζιριτηχτός την έτρωγα να καταλαγιάζω την πείνα, που πήγε να με καταλύσει.

Εκατσα ύστερα σ'ένα πάγκο τ'εκκλησίας

αποσπάσματα από σημειώσεις για την ιστορία των Αρμενων του Μιχάλη Α. Τερεζάκη

ΟΠΩΣ ΓΡΑΦΑΜΕ και στο πρώτο φύλλο της «Ελευθερόπολις» -πριν δέκα χρόνια- δύο διαλεχτοί άνθρωποι του χωριού μας, ο **Μιχάλης Λάμπρου Τερεζάκης** και η **Νέλλη Μιχάλη Παπαγιαννάκη** που πρώτοι εκείνοι είχαν οραματιστεί την έκδοση της εφημερίδας αυτής, δεν μας συντρόφεψαν στις συνάξεις που κάναμε για να τη δρομολογήσουμε, γιατί, αλλοίμονο, χρόνια τώρα, τον ανεξύπνητον ύπνο κοιμούνται στο κοιμητήρι μας του Προφήτη Ηλία...

Οι επιμελητές της εφημερίδας, που γνωρίζουν την αγάπη όπου είχαν και οι δύο τους, για το χωριό, την αγωνία και τον αγώνα τους να εντοπιστεί, να συλλεχθεί, να διαφυλαχθεί και να διαδοθεί η ιστορία και ο πολιτισμός του, είναι βέβαιοι πως η ψυχή τους θα αγάλλεται βλέποντας πως το όνειρό τους είναι τώρα πραγματικότητα, και τα γραφτά τους, τα γραμμένα γι' ανθρώπους και τόπους αρμενιανούς, κι εμπνευσμένα απ'αυτούς, τιμούνε την εφημερίδα τούτη των Αρμενιανών, την «Ελευθερόπολη» μας.

Χ.Μπ.

Στο επόμενο φύλλο θα δημοσιεύσουμε κείμενο της Νέλλης Παπαγιαννάκη.

Τέσσερα από τα παιδιά του Λάμπρου Τερεζάκη σε νεαρή ηλικία, από αριστερά πάνω Μιχάλης, Λεντέρης, κάτω Χρήστος, Γιώργος)

[...] Την 11η Ιουνίου 1878 συνήφθη αιματηρά μάχη από Τσιβαρά μέχρις Αρμένων μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων διαρκέσασα 30 ολόκληρες ώρες, καθ'ην εφονεύθησαν 18 Κρήτες και υπέρ τους 300 Τούρκους. Την μάχην ταύτην πολλάκις μου διηγούντο οι της προηγούμενης γενιάς χωριανοί, παιδιά τότε. Ενημιούμαι ζωηρώς πόσον παραστατικά ο πατέρας μου, μου διηγείτο την μάχην αυτήν και πώς μου περιέγραφεν τον τραυματισμόν της μητέρας του Χαρίκλειας στο πόδι, πηγαίνοντας για τα Πεμόνια απ'όπου κατήγετο, κρατώντας την κόρη της Μαρία, αδελφή του πατέρα μου, αγκαλιά. Ο τραυματισμός έγινεν στη θέση Μαραθομούρες. Κοντά της ήταν τα τρία της παιδιά, ο πατέρας μου Λάμπρος 6 χρόνων, ο θείος μου Σοφοκλής 9 χρόνων και η θεία μου Μαρία 3 χρόνων. Επίσης μου περιέγραφαν την πολεμική δράση του μεγάλου θείου μου Τερεζονικολή, ηλικίας τότε 25-28 χρόνων, παλικαρί ψυχωμένο, πολεμιστής και σκοπευτής άριστος.

Επίσης, η Βουτσαδοδημήτραϊνα, 10-11 χρόνων τότε, είδε στην αυλή τους να καίνε ζωντανούς τους γονείς της και κείνη τραπωμένη πίσω από γεμάτα σακκιά, έβλεπε έντρομη τους γονείς της να χάνονται, ήταν το γένος Χαλβαδάκη, παιδιά της ήταν οι Γιάννης, Μιχάλης, Γιώργος, Μανώλης, βυροδέψες εγκατεστημένοι στην Αθήνα κι ο Σταμάτης που σκοτώθηκε στο Μπιζάνι κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Πλείστοι χωριανοί επολέμησαν στη μάχη αυτή σαν λιοντάρια. Μερικούς εξ αυτών ε γνώρισα ηλικιωμένους. Αναφέρω μερικούς: τον Μαραγκουδογιάννη, τον Αναστάσιο Στυλιανομανωλάκη ή Αραπατσάκο, τον Γεώργιο Παπαγιαννάκη ή Φθιμογιώργη, τον Τερεζοκωνσταντή, τον γέρο-Αρδαχθιανοστυλιανό, πολλούς από τους Καβρουλάκηδες, Πατηνιώτιδες, Καλλιβρετάκηδες, Βιριράκηδες, Χαλβαδάκηδες, τον Χαριτωνικολή, τον Τερεζονικολή και άλλους. [...]

Οι κάτοικοι του χωριού είναι φιλήσυχοι, νομοταγείς, προοδευτικοί μα και πολεμιστές αφοσιωμένοι εις την Ελευθερίαν και την Δημοκρατίαν. Εις άπαντας τους απελευθερωτικούς αγώνες της Κρήτης έλαβον μέρος. Επίσης στους απελευθερωτικούς αγώνες της Μακεδονίας υπό τον Παύλο Μελά. Ο Κοντεζογιάννης ήταν στο σώμα του Μελά και πολλές φορές τον άκουσα να διηγείται κατορθώματα.

Μαζί με τον Π. Μελά, τον Γεώργ. Τσόντον-Βάρδα και τον Παυλή Γύπαρη μετέπειτα υπηρέτησαν στο σώμα του οι Τερεζογιάννης και Προεστοκωστής.

Κατά την δολοφονική απόπειρα εναντίον του Ελευθ.Βενιζέλου, την 6η Ιουνίου 1933 στην Λεωφ.Κηφισίας, καθ'ην ετραυματίσθη η Ελενα Βενιζέλου, σκοτώθηκε ο αποκορωνιώτης σωματοφύλακός του.

Εις την εν Χανίους διαμαρτυρία, με πρωτοβουλία της νεολαίας, έλαβον μέρος σχεδόν άπαντες οι χωριανοί, μεταβάντες αυθημερόν πεζή και υπό καύσωνα, στα Χανιά.

Ο εθνάρχης Ελευθ. Βενιζέλος επεσκέπτετο τους Αρμένους. Μόλις έφθανεν στον πλάτανο του Μπουρνάζου, κατέφθαναν οι φίλοι του και συμπολεμιστές του Παπαδοσταύρος, Πατηνιώτης Σταύρος ή Μολιές, Σκανταλονικολής, Μπουρναζογιώργης, ο Γιάνναρης, ο γέρο-Μαντωνανάς Στέλιος, ο Βασμούλης Γιάννης, ο Φρεσκάκης Γιώργης και πολλοί με τους οποίους γράψανε την ιστορία του Ακρωτηρίου, του Θερίσου, των Επαναστατικών Συνελεύσεων, των Επιτροπών αγώνων απελευθέρωσης και ενώσεως μετά της μητρος Ελλάδος.

[...]

Εις την επανάσταση της 1ης Μαρτίου 1935,

επειδή η νεολαία πίστευε ότι η Δημοκρατία εκινδύνευε, έλαβε μέρος. Μετά την αποτυχία εφυλακίσθησαν οι Καλλιβρετάκης Μανώλης, Μαντωνανάκης Πέτρος, Κουρομιχελάκης Γιώργης, Χαλβαδάκης Προκόπης, Χριστοδουλάκης Ευθύμης ως επίσης και ο νέος Πρόεδρος της Κοινότητας Σταύρος Βιριράκης.

Εις τους τουφεκισθέντας μάρτυρες της Δημοκρατίας, Παπούλα, Κομήση, Βολάνη, η από τη νεολαία διοργάνωσε και ετέλεσε πάνδημο μνημόσυνο εις το προαύλιο του Ιερού Ναού Αγίου Ιωάννου και ο νεαρός τότε δικηγόρος Κίμων Φραντζή Φραντζεσκάκης ανεφέρθη στους ανωτέρω. [...]

[...]

Η προοδευτική νεολαία εναντιώθηκε εις το δικτατορικό καθεστώς του Μεταξά της 4ης Αυγούστου. Έλαβε μέρος στο αντιφασιστικό κίνημα της 28ης Ιουλίου 1938, με πρωτοβουλία των τότε φοιτητών Γιάννη Σκανδάλη, Κωστή Γαβριλάκη, Πέτρου Μαντωνανάκη, Ηλία Μπουρνάζου, Αντώνη Παπαμαρκάκη, Μιχάλη Τερεζάκη, πλαισιούμενη από τους αδελφούς Πέτρο και Νίκο Μουντοκαλάκη, τον Κωστή Σταματάκη, τον Γιώργη Μπουντέ, Μανώλη Καλλιβρετάκη, Γιώργη Κουρομιχελάκη, Γιώργη Χατζηδάκη,

Εκδήλωση για τα 70 χρόνια από το θάνατο του Ελ. Βενιζέλου

Μια από τις σημαντικότερες περιόδους της ζωής του Ελευθέριου Βενιζέλου, κατά την οποία διαμορφώθηκε και ανδρώθηκε η προσωπικότητα, η ψυχσύνθεση και τα μεγαλοφυή πνευματικά χαρακτηριστικά του ηγέτη, που σημάδεψε τη νεότερη ελληνική και ευρωπαϊκή ιστορία, παρουσιάστηκε στη χθεσινή εκδήλωση για τα 70 χρόνια από το θάνατο του μεγάλου Κρητικού πολιτικού.

Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ πραγματοποιήθηκε στον αύλειο χώρο του κτιρίου Διοικητικών και Επιστημονικών Υπηρεσιών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος" με κεντρικό ομιλητή τον ιστορικό και ερευνητή Χαράλαμπο Μπουρνάζο.

Στην ομιλία τον με θέμα "Ο Κρητικός Βενιζέλος", ο ιστορικός έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στα παιδικά και εφηβικά χρόνια του μεγάλου πολιτικού, κατά τη διάρκεια των οποίων διαμορφώθηκε ο χαρακτήρας και η προσωπικότητά του.

Όπως υπογράμμισε ο κ. Μπουρνάζος «το πολιτικό του βάπτισμα σημειώνεται το 1884, στα ιστορικά Μπουστούναρια, όπου ο εικοσάχρονος τότε Βενιζέλος επιλέγεται να συντάξει τη σχετική διακήρυξη. Επόμενη πολιτική εμφάνιση του εκκολαπτόμενου ηγέτη σημειώνεται τέσσερα χρόνια μετά, όπου ως φοιτητής εντυπωσιάζει τον πολύπειρο Άγγλο πολιτικό Ιωσήφ Τσάμπερλαϊν και την ικανή συνοδεία του. Το 1887, κατά τη δοκιμασία των πτυχιακών εξετάσεων, θα αποσπάσει το θυμασμό και της επιστημονικής κοινότητας, ο οποίος εκφράζεται επιγραμματικά δια στόματος του σοφού καθηγητή του Πέτρου Παπαρηγόπουλου, μυαλού οξυδερκούς, σαν του αδερφού του, του Εθνικού Ιστορικού, ο οποίος «έμπλεος» εθνικής υπερηφάνειας θα δηλώσει ότι: «εκ Κρήτης ανατέλλει σήμερον επιστημονικός αστήρ πρώτου μεγέθους δια τον Ελληνισμόν»!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΣ

Στην αναφορά στη βουλευτική και επαναστατική δράση ο κ. Μπουρνάζος επισήμανε πως: "Το 1889, σε ηλικία 25 ετών, εκλέγεται βουλευτής στην Κρητική Βουλή όπου, αυτός ο νεοσσός της πολιτικής, κυριαρχεί με τη μεστή σκέψη του, τη γερή νομική του σκευή, τη ρητορική του δεινότητα και μαχητικότητα, αλλά και τη σύνεση, τη μετριοπάθεια, αμεροληψία, ευθυκρισία και δικαιοκρισία." Έπειτα αναφέρθηκε στη δράση του στην Επανάσταση του Ακρωτηρίου το 1897, στο έργο του Βενιζέλου ως Συμβούλου (Υπουργού) Δικαιοσύνης της νεοσύστατης Κρητικής Πολιτείας αλλά και στην καθοριστική του συμβολή στην επανάσταση του θερίσου του 1905.

«ΚΑΤ'ΕΣΤΗΣΕ ΔΙΠΛΗΝ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ»

Τέλος, μιλώντας για το ξεκίνημα της πολιτικής του δράσης ως πρωθυπουργός πλέον της Ελλάδας υπογράμμισε: "Η αποτελεσματική της πολιτικής κατάστασης στην Ελλάδα και τα επικίνδυνα αδιέξοδα της Επανάστασης

Από την εκδήλωση για τον Ελευθέριο Βενιζέλο, στο κτήριο Διοικητικών και Επιστημονικών Υπηρεσιών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών, στη Χαλέπα Χανίων. Στο βήμα ο Χαράλαμπος Μπουρνάζος.

του 1909 (Γουδί) οδηγούν τον Γεώργιο στην ανάθεση σχηματισμού κυβέρνησης στον Ελευθέριο Βενιζέλο, ο οποίος και του δηλώνει τότε (Οκτ. 1910) ότι: «η Ελλάς, εντός συντομότατου διαστήματος θα γίνει αγνώριστος». Και έγινε βέβαια. Καθώς, όπως έγραψε ο ασπρονότος πολέμιος του, ο Γεώργιος Βλάχος: «Ευθύς αμέσως, με ελευθέρας τας χείρας, γενναίον τον νουν, ήρπασε τα ηνία, εμάστισε τους ίππους και μετέβαλε το Κράτος, το οποίον κατεκείτο ως άμαξα με θρυμματισμένους τροχούς, εις εύτολμον άρμα. Ο άνθρωπος του οποίου η μορφή ηλώθη ως παμμέγιστον φως, ο οποίος ήλθεν ως ηδονική φρικιάσις ολοκλήρου του Έθνους, ο οποίος εχαιρετήθη ως υπόσχους της εκ των Κρητικών βουνών υπερτάτης αρετής, ύψωσε και διέσεισε και κατέστησε με τον πλούτον του νου του διπλήν την πατρίδα του».

Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό του προέδρου του Ιδρύματος σεβασμιώτατου πρώην Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίου "ο παππούς γέρασε αλλά για χάρη του Βενιζέλου αξίζει να κάνω ένα χαιρετισμό" ανέφερε ο σεβασμιώτατος. Ιστορικά κείμενα διάβασε ο δάσκαλος και λογοτέχνης Βαγγέλης Κακατσάκης, ενώ ο γενικός διευθυντής του Ιδρύματος κ. Νίκος Παπαδάκης, στο δικό του χαιρετισμό υπογράμμισε πως "ο κ. Χαράλαμπος Μπουρνάζος, είναι ο ακάματος ιστορικός ερευνητής; που επί πολλά χρόνια αναδιψεί και φέρνει στην επιφάνεια σημαντικό, άγνωστο υλικό για την ιστορία της Κρήτης. Του οφείλουμε πολλά, η ερευνά του έχει φέρει στην επιφάνεια τέτοια στοιχεία που εν πολλοίς έχουν ανατρέψει την καθιερωμένη εικόνα που είχαμε για την ύστερη Τουρκοκρατία και για τα μετέπειτα χρόνια."

Από τα «ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

☞ συνέχεια από τη σ. 61

Μιχάλη Καβρουλάκη, Γιώργη Βασιμουλάκη και τον νεαρόν μα ενθουσιώδη Γιάννη Βαγιωνάκη.

Η συνάντησή μας στον Λεχογιάννη τ'αλώνι, πάνω από τα Καμαράκια, τα μεσάνυχτα, Εκκίνηση την 1η πρωινή της 28ης Ιουλίου 1938 δια την κατάληψη των αρχών Χανίων.

Ο αντικειμενικός μας σκοπός επέτυχε, ουδένα όμως άλλο διαμέρισμα της Ελλάδος εκινήθη, δια αυτό περί την μεσημβριάν αποχωρήσαμεν της πόλεως των Χανίων. Της κινήσεως ταύτης ηγούντο οι : Στρατηγός Μανώλης Μάντακας, Αριστομένης

Μητσοτάκης, Μανώλης Μπακλατζής, Μουντάκης Γιάννης, Δήμαρχος Χανίων και ο Μανούσος Βολουδάκης. Κατά την προανάκριση εφρόντισεν ο γιατρός Αρμένων Γεώργιος Μιχελιογιάννης ώστε το βούλευμα να είναι απαλλακτικόν και έτσι οι νεαροί τότε φοιτηταί, γλυτώσαμε το στρατοδικεϊόν, εκτός του Γεωργίου Χατζηδάκη που τον κατεδίκασαν λόγω σκοπιμότητας. Επίσης απεστράτευσαν τον ομοχώριόν μας τότε Διοικητή Ασφαλείας Χανίων υπομοίραρχο Στέφανο Φρεσκάκη.

Μα και η ακολουθήσασα νεολαία του 1941-1950

δεν υστέρησεν. Γνήσια τέκνα των Αρμενιανών, έλαβον μέρος στην Εθνική Αντίσταση. Ο πυρήνας υπήρχε απο τους Γιάννη Καβρουλάκη του Παυλή, Μουντοκαλάκηδες Πέτρο και Νίκο, Μαργαριουδάκη Πέτρο, Γιαπιτζάκη Γιάννη, Γαβριλάκη Κωστή, Τερεζάκη Μιχάλη. Ελαβον ενεργό μέρος στην Εθνική Αντίσταση, πολλοί βγήκαν αντάρτες στα βουνά, προκαλούντες ανησυχίες και ζημίες στους Γερμανούς. [...]

οι βρακάδες των Αρμένων από το 1926

Επιμέλεια κειμένου: Ελένη Γεωργίου Βαγιωνάκη

Η ΑΝΔΡΙΚΗ ΚΡΗΤΙΚΗ ΦΟΡΕΣΙΑ αποτελείται από το **σώβρακο**, το **μεσοποκάμισο**, τη **βράκα**, το **ποκάμισο**, το **γελέκι**, τη **ζώνια**, τα **στιβάνια** και το **άλυμμα της κεφαλής**.

Η βράκα της Κρήτης διαφέρει κατά περιφέρειες. Η βράκα του πεδινού (καμπίτης) είναι διαφορετική από τη βράκα του ορεινού (αορίτης). Η βράκα του καμπίτη είναι μακρύτερη στη φουφούλα και πλατύτερη, η βράκα του αορίτη είναι κοντύτερη και στενότερη. Η χρήση της βράκας εγκαταλείπεται από τον περασμένο αιώνα, αρχικά με αργό ρυθμό στις αρχές όμως του αιώνα μας με γρηγορότερο.

Η βράκα ήταν από πανί υφαντό σκούρο μπλε προς μαύρο και έφτανε κάτω από το γόνατο, ώστε να το καλύπτει και είχε πλάτος γύρω στα 3,5 μέτρα. Στο πάνω μέρος διπλωνόταν γύρω στα 5 εκ. και ραβόταν ώστε να σχηματιστεί ένα κενό - το **φουκάρι** - απ' όπου περνούσαν τη **βρακοζώνια** (πλεχτό κορδόνι) για να τη σφίγγουν. Το μέρος της βράκας που αντιστοιχούσε στους μηρούς, φοδραριζόταν από τη μέση μέχρι το τέλος της βράκας (την ποδαρά), με άσπρο πανί, ενώ γύρω - γύρω από την ποδαρά (το άνοιγμα που έμπαινε το πόδι) έμπαινε διπλή σειρά σκούρο μπλε **γαϊτάνι**. Στο χορό για να μην εμποδίζει, συνηθίζαν να **ανεμπουκώνουν** (σηκώνουν) το πίσω μέρος και να το πιάνουν στη ζώνη.

Τα ονόματα των Αρμενιανών όπως τα αφηγήθηκε ο Γιάννης Βαγιωνάκης στην εγγονή του Ελένη Βαγιωνάκη.

1. Παπαδάκης Σταύρος (Παπαδοσταύρος)
2. Χαριτάκης Νικόλαος
3. Βασιμουλάκης Ιωάννης
4. Καβρουλάκης Παυλός
5. Χαιρετάκης Βασίλειος (Καλαιτζάκης)
6. Πολυχρονάκης Εμμανουήλ (Σπανός)
7. Καβρουλάκης Εμμανουήλ (Χασές)
8. Βαγιωνάκης Γεώργιος
9. Νικητάκης Νικήτας
10. Καλλιβερετάκης Ευθύμιος (προπάππος του διευθυντή της «Ελευθερόπολης»)
11. Μαντωνανάκης Στυλιανός
12. Παπαδογιαννάκης Νικόλαος
13. Χατζιδάκης Μιχαήλ
14. Άυστάκης Γεώργιος
15. Ανδρεαδάκης Νικόλαος (Μυλωνάς)
16. Φρεσκάκης Αντώνιος
17. Παρασκευουδάκης Πέτρος
18. Μαρκογιαννάκης Γεώργιος (Κάτσουνας)
19. Τσακιράκις Ανδρέας
20. Τσακιράκις Χαράλαμπος
21. Σκανδάλης Εμμανουήλ
22. Βουτσαδάκης Δημήτριος
23. Πριπάκης Γεώργιος
24. Χαλβαδάκης Ιωάννης
25. Παπαγιαννάκης Γεώργιος (Καλόγερος)
26. Καβρουλάκης Χαράλαμπος
27. Αρδαχδιανάκης Γεώργιος
28. Κοκκινάκης Ιωάννης (Κοντεζής)
29. Χαλβαδάκης Βασίλειος
30. Χριστουδουλάκης Ιωάννης (Μαυρογένης)
31. Μελισσάκης Στρατής
32. Λεκάκης Ιωάννης
33. Παπουτσάκης Γεώργιος (Του παπα Λευτέρη ο πατέρας)
34. Κουρομιχελάκης Γεώργιος (Ντούρος του Βασίλη του γιατρού ο προπάππος)

Αριστερά ο Παντελής Τερεζάκης (1882 - 1964) αδελφός της Ζαχαρένιας Δετοράκη δεξιά ο Νικόλαος Δημητρ. Πριπάκης (1881-1956).

35. Κουρομιχελάκης Εμμανουήλ (ο παππούς του Βασίλη)
36. Γαβριλάκης Γαβρίλης
37. Βουτσαδάκης Κων/ντίνος
38. Μπραουδάκης Γεώργιος
39. Παπαγιαννάκης Γεώργιος
40. Μανρομάτης Γεώργιος (πρόσφυγας Μ. Ασίας)
41. Μουντοκαλάκης Θεόδωρος (νονός Βαγιωνάκη Ιωάννη)
42. Παπαμαρκάκης Ιωάννης (Γιαννιώς)
43. Τερεζάκης Κων/ντίνος (Τερεζοκωνσταντής)
44. Κουκουράκης Γεώργιος /Δημήτριος
45. Αγγελάκης Ιωάννης
46. Μαδαριωτάκης Γεώργιος (Μπογιατζής)
47. Φρατζεσκάκης Γεώργιος (ο παππούς του Γιώργου του Φρατζεσκάκη)
48. Φραδελάκης Γεώργιος
49. Τερεζάκης Χαράλαμπος (Λάμπρος)
50. Μαραγκουδάκης Ιωάννης
51. Μαραγκουδάκης Πέτρος (Μαραγκουδοπέτρος)
52. Καλλιβερετάκης Κωνσταντίνος
53. Χαλβαδάκης Ιωάννης

Ο τελευταίος βρακάς των Αρμένων ήταν ο Γεώργιος Βαγιωνάκης που πέθανε στις 5 Ιουλίου του 1972 σε ηλικία 94 ετών.

οι παλαικές μας φωτογραφίες

Από αριστερά: ο γιος του Παπαδοσταύρου Γιάννης, Παπαδάκης Σταύρος (Παπαδοσταύρος), Χρυσώ Καβρουλάκη κόρη του Καβρουλάκη Μανώλη (Χασέ), και σύζυγος του Γιάννη Ν. Τερεζάκη (Τερεζογιάννη) Αναστασία Τερεζάκη αδερφή του Παπαδοσταύρου και σύζυγος του Τερεζάκη Νικολή (Τερεζονικολίνα), Αρετή Χριστοδουλάκη κόρη του Τερεζονικολή, Ασπασία σύζυγος Μανώλη Καβρουλάκη (Χασεδένια), Αντώνης Καβρουλάκης γιος του Μανώλη Καβρουλάκη.

Στις σελίδες των παλαικών φωτογραφιών του χωριού μας δημοσιευόμε σ' αυτό το τεύχος φωτογραφίες στις οποίες εικονίζονται «βρακάδες» των Αρμενίων.

Από αριστερά ο Γιώργος Φρεσκάκης - Κυρ-Γιώργης, με τις βράκες, με τη σύζυγό του Λικατερίνη και τα παιδιά τους Δημήτρη και Χρήστο, περίπου το 1910.

Φωτογραφία σε καφενείο του χωριού.

- 1 Χριστοδουλάκης Χρήστος (πατέρας της Καβρουλάκη Κατίνας)
- 2 Χαλβαδάκης Γιάννης - Σηφαιλιουδογιάννης
- 3 Τερεζάκης Τάσος
- 4 Χαλβαδάκης Γιάννης αδερφός της Ειρήνης, Κατίνας, Μαρίκας και τον Προκόπη
- 5 Τερεζάκης Λάμπρος
- 6 Κουρομιχελάκης Αντρέας (Κουφός)
- 7 Ορφανάκης Μιχάλης
- 8 Δυστυχώς δεν καταφέραμε να διασταυρώσουμε την αναγνώρισή του.

- 9 Χαριτάκης Αλέκος πατέρας του Γιάννη και του Νίκο που είναι στην Αμερική
- 10 Κουρομιχελάκης Βασίλης - Γλάρος
- 11 Καβρουλάκης Μάρκος
- 12 Μυριδάκης Γιώργης πατέρας της Διαμάντας Πατηνωτάκη
- 13 Καβρουλάκης Μανώλης

Μανώλης Καβρουλάκης

Ο Θωδωρής ο μαργιόλας

του Νίκου Αγγελή

Δημοσιεύουμε πιο κάτω ένα από τα ωραιότερα διηγήματα του αξέχαστου Νίκου Αγγελή (1929-2002). Στο κείμενο αυτό, το κέφι και η αφηγηματική χάρη, η φρεσκάδα, η δροσιά, η αμεσότητα και η λιτότητα του διαλόγου, θυμίζουν ευτυχισμένες στιγμές αφηγήσεων του Κονδυλάκη και του Καφετζάκη. Δεν λείπει, φυσικά, από το χαριτωμένο αυτό διήγημα, «μαργιόλικο» μάλιστα καθώς είναι, και η αλμυράδα - εξάλλου, από τις «Αλμυρές ιστορίες» του 1979 προέρχεται. Απολαύστε το. Χ.Μπ.

Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ η Ασημένια, η Ρεθεμινώτισσα... Κάθε φορά που θα δω ένα κυπαρίσσι ψηλό, με λιγάκι γερό το πανωκόρι του, τη θυμούμαι... Η θειά μου η Ασημένια... Εκατό χρόνια περασμένα...

- Βαρεία η χηρεία ανηψιέ! Βαρύτερη από την καλογερική... Δύσκολο να κυβερνάς το σπίτι, να κυβερνάς χωράφια και ζωντανά και παιδιά. Να κυβερνάς το κορμί σου το ίδιο...

Ναί... Όταν δώ ένα κυπαρίσσι ψηλό, που το γέρνει ο άνεμος, τη θυμούμαι. Εκατό χρόνια θαρρώ πέρασαν από την ύστερη φορά που την είδα. Ποιός ξέρει αν σέρνεται ακόμη με την κασιόκα της εκεί κάτω ανάμεσα στις πυκνές κουμαριές ή αν έγγυρε και την κατάπιαν τα χώματα...

Ανάψτε τσιγάρο, κάτσετε αναπαυτικά, να σας λέω ιστορίες της Ασημένιας. Θάταν Οκτώβρης και τότε γιατί θυμούμαι τη γή κίτρινη να περιμένει το δρόσος τ'ουρανού και τα πρώτα κοίμαρα να σπιθίζουν, σπίθες κοκκινωπές, μέσα από τα ξανθά φύλλα.

Μόνο που η Νοτιά είχε ξυπνήσει παράκαιρα. Και καθώς βράδυναζε, χιλιάδες αγκρισμένοι διάβολοι κατρακνλούσαν από τον Κρουνερίτη και αναμάλλιαζαν την πράσινη κοιλάδα με τα μικρά, μεγαλώνυμα χωριδάκια των σεμνών καπετάνιων: Ρουμπιάδω, Μπιλαντράδω, Βελονάδω...

- Αυτός ο καιρός ανηψιέ θα φέρει νερό στη γης. Μα ώσπου να φέρει νερό θα φέρει καταστροφή σε δέντρα και ανθρώπους...

Η θειά μου η Ασημένια είχε σηκώσει το τσεμπέρι ως τη μύτη της και επισκοπούσε με μάτι ανήσυχο τις πλαγιές που βογγούσαν και τα δάση που πάλευαν να ξεφορτωθούν τη νοτιά από τα κλαδιά τους...

- Είπες θειά για καταστροφή και στον

άνθρωπο ...

- Ναισκε. Οσα παιδιά πιάνονται την ώρα που φουσα νοθιά βγαίνουν κιτριναρίκια και αναγκαιμένα: Νοθιοσπάρματα... Τα θωρείς και τα λυπάται η ψυχή σου...

...Μούλεγε ύστερα η γριά Ασημένια για το γιό της το Θωδωρή. Καλό και γερό παιδί, μα δαιμονισμένο και ατίθασο!

- Οση δουλειά του ορίσης τη ξεμπερδεύει στο φτερό και πάει στον καφενέ...

Πάλευε, λέει, ο Θωδωρής, πρόβατα, αλέτρι, περβόλι. Αναμόχλευε τους παλιούς τοίχους και τους ξανάχιζε. Ακόμα και τα δέντρα τα ξεριζωνες καμιά φορά για να τα μεταφυτέψει. Αναπαμό δεν είχε. Κι η Ασημένια σκέφτηκε να τον παντρέψει μικρό για να πραιώνει από λίγο, να μην πάρει στραβό δρόμο.

Τον πήρε λοιπόν μια μικρή περαχωριανή, τη Σοφουλιά...

- Καλή είναι η καϋμένη. Με μέλι και με γάλα είναι ζυωμένη...

Ελεγε η θειά μου η Ασημένια. Κι αμέσως άστραφε

στα μάτια της μια σπίθα περιγελαστική:

- Επέσαν αλήθεια, λιγάκι περίσσια τα υλικά και βγήκε μια σταλιά παχουλή... μα θα στρώσει...

Στο σπίτι μας υποδέχτηκε η Σοφουλιά μ'ένα πλατύ γέλιο. Το πρόσωπό της ήταν σαν μορού παιδιού, στρογγυλό, τρυφερό κι απονήρευτο. Τα μάτια της ίδια θάλασσα. Τα μαλλιά της ξανθά, τα φούντωνε η νοτιά και τα τύλιγε στον αφράτο λαϊμό της. Και τα στήθια της πλούσια, ανασήκωναν επίμονα τον μοξά της όπως οι αμανίτες φουσκάνουν, τούτο τον καιρό, τη γή να βγούν στον αέρα...

Ο Θωδωρής έτρωγε όταν μπήκαμε στο σπίτι. Μα σηκώθηκε ευθύς να μου βρει καρέκλα. Να μου φέρει πηρούνη και ποτήρι...

Στο τραπέζι, η γριά Ασημένια είχε να πεί πώς κείνη τη νοτιά που χμουύσε να χαλάσει τις καμινάδες, έπρεπε να τη ψηφούν οι νιόπατροι...

- Μεγάλος κίνυνος, έλεγε. Αρρωστά ο σπόρος του ανθρώπου. Και τα θωρείτε δα τα νοθιοσπάρματα πώς αποδίδουν τα έρρημα...

Ο Θωδωρής φαινόταν λιγάκι ανυπόμονος. Είχε τα μάτια στηλωμένα στον παχουλό λαϊμό της Σοφουλιάς... Η θειά μου η Ασημένια νύσταζε. Ανέβηκε λοιπόν το ζευγάρι στο μέσα σοφά του σπιτιού και γω με τη γριά στο διπλανό.

Βούλιαξα στο απαλό μάλλινο στρώμα και σπουδάξα τα στοιχιά που ούρλιαζαν στις σκεπές. Και άκουα το θρήνο των δρυάδων που έχαναν και τα ύστερα φύλλα τους, κάτω από τα ρυάκια...

Μια στιγμή ακούω τη φωνή της γριάς, καμπαριστή, να συνταράσσει το κλειστό σπίτι...

- Φρόνιμα Θωδωρή! Στο βρόντο λέγαμε, ό,τι λέγαμε για τη νοθιά;

Κι αμέσως μετά ακούστηκε η φωνή του Θωδωρή οργισμένη, πίσω από το ξύλινο χώρισμα.

- Μάνα, έμπουντάλιασες και με ξύπνησες;

- Δεν σε ξύπνησα Θωδωρή. Θυμού Θωδωρή πως φουσα νοθιά...

Ο Θωδωρής δεν αποκρίθηκε. Ήταν φανερό πώς η μάνα του που δεν είχε ύπνο, ξεχώρισε μέσα στο χαλασμό του ανέμου κάποιους παράξενους ήχους και γνοιόστηκε... Πέρασε λίγη ώρα. Επαιρνε βαθεία αναπνοή η νοτιά και μια στιγμή πριν ξεσπάσει πάλι, απλώθηκε γλυκειά σιωπή στο σπίτι και στις αυλές. Ακούστηκε η κασιόκα που αναγάρραζε, ο σκύλος που γουργούριζε, τα κουνέλια που μασούλιζαν. Μα και κάποιοι απάλαφροι τριγυροί στο πλαϊνό σοφά κι η Σοφουλιά που ψιθύριζε και στέναζε όσο γινόταν πιο πνιχτά.

Η Ασημένια ανακάθισε ανήσυχη στο στρώμα της:

- Θωδωρή... Σεπέζεψε γιέ μου μην πάθουμε καμιά συμφορά!

- Πεζός είμαι ! Κι αν μου ξαναμιλήσεις μάνα του χίλιου διαόλου θα σε δώσω...

- Κάμε όρκο μωρέ πώς είσαι πεζός...
- Αμε διάολε στη δουλειά σου...Μνόγω σου πως είμαι πεζός!...

Ο όρκος έφτανε το δίχως άλλο να βεβαιώσει την αλήθεια. Μα έλα που το θέμα ήταν σοβαρό -ένα εγγόνι νοτιόσπαρμα! Η γριά ήθελε να σιγουρευτεί ...

- Μωρή Σοφουλιά, αλήθεια λέει ; Πεζός είναι;

- Ναι μανάκι, πεζός είναι, ακούστηκε μισοσβυσμένη η φωνή της Σοφουλιάς. Ύστερα, σα να κατάπιε το σάλιο της πρόστεσε:

- Μα είναι και μαργιόλος μανάκι και μου κάνει μαργιολιές...

- Ιντα μαργιολιές σου κάνει μωρή ;
- Πεζός είναι εκείνος μα δεν είμαι εγώ...

Η γριά έμεινε δυό στιγμές να καταλάβει την κουβέντα της νύφης. Κι ευθύς αμέσως ξέσπασε:

- Γκρεμίσου, τσουρογκρεμίσου γιαμιάς κακομοίρα να μην έρθω με την ρόκα...

Στη σύντομη σιωπή που ακολούθησε ακούστηκε ένας γδούπος στο στρώμα κι ο Θοδωρής να μνημονεύει αγίους και δαιμόνους. Ύστερα χύμηξε πάλι η νοτιά, σφύριξαν τα κλαδιά και τα παραθύρια και πνίγησαν στον ορυμαγδό των στοιχειών, φωνές και μουρμούρες...

Πέρασε η ώρα. Ο άνεμος έδειχνε να πέφτει γιατί οι αναπνοές του γίνονταν πιο απόμακρες. Οι μικροί θόρυβοι ξεμύτιζαν πάλι δειλά-δειλά. Τα κοννέλια, η κατσικά, ο σκύλος και μαζί τους ο αναστεναγμός της Σοφουλιάς. Η Ασημένια που αγρύπνα ανασηκώθηκε πάλι στο στρώμα της :

- Θοδωρή, δε φοβάσαι μωρέ το Θεό ;
- Μάνα, οι διαόλοι σε φωτιάζουν απόψε...

Η Ασημένια άφησε να περάσουν δυό στιγμές:

- Μωρή Σοφουλιά, πεζός είναι ο Θοδωρής ;

- Πεζός μανάκι. Κι εγώ κι αυτός... Μα ο Θοδωρής είναι μαργιόλος...

- 'Ε, και ;
- 'Ε... και μου κάνει άλλες μαργιολιές...

- Πεζ μου μωρή...

- Ιντα να σου πω... Σαν την καλή νοικοκερά όπως βρεθεί' φουρνίζει...

Ηταν έτοιμη η γριά Ασημένια να αγριέψει. Μα κείνη τη στιγμή ακούστηκε μια βροντή. Ηταν φανερό πως ο Γαρμπής κατατρόπωνε τη νοτιά κι έκοβε τη γλώσσα της. Η βροχή έφτανε κιόλας πυκνή, ίδιο αγίασμα, στη διψασμένη γη. Η γριά αναστέναξε με ανακούφιση, εσκεπάστηκε από κορφής με την κουβέρτα κι άρχισε να ροχαλίζει. Ο κίντνος ήταν περασμένος.

Ας τονε παντρεύανε!

ΞΕΚΙΝΩΝΤΑΣ ΤΣΙ ΦΕΤΙΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ μου'ρθε στο νου η ιστορία που μου'κανε ο συγχωριανός μου ο Γιάννης οπέρυσος το καλοκαίρι, απού σμίξαμε κάμποση ώρα και λέγαμε νάκλια του χωριού και συγχωριανών μας που δυστυχώς σήμερα λείπουν από το χωριό, που κάποτε μπορώ να πω το κοσμούσανε.

Ένας τέτοιος τύπος ανθρώπου, που λέτε, κι ο Λευτέρης, Θεός σχωρέση ντου.

Μεγαλοπαντρεύτηκε, αυτό όμως δεν τον εμπόδιζε να κάμει δύο κοπέλια και μια σωστή οικογένεια. Άνθρωπος σοβαρός, λίγα λόγια σταράτα, σοβαρά και τσι πλιά φορές με χιούμορ και νόημα. Θα 'χε περάσει αρκετός καιρός από το γάμου ντου, που ντράκαρε η γυναίκα ντου να τότε πηλατεύει :

- Βάψε μωρέ Λευτέρη το σπίτι η βρες κιανένα άνθρωπο, γιατί ερήμαξε κι είμαστε τόσα χρόνια μέσα, και τούτα και κείνα και ντε τη μια και ντε την άλλη, λέει ο Λευτέρης : δεν πάει στην καλή ώρα, σαν νάει δίκιο η γυναίκα, κι αν και δεν ήτονε δουλειά ντου-πολλά λογιύ- αποφάσισε να τσι κάμει το χατήρι.

Πάει, που λέτε, αγοράζει μογιές, πινέλα, σκάλα κι ούλα τα σχετικά συμπράγαλα και μια μέρα άρχισε το βάψιμο, αν και με κακή ντου όρεξη. Ανέβα, κατέβα στην σκάλα έβαφε, άλλοτε να πέφτουν οι μογιάδες στο πάτωμα, άλλοτε στα μούτρα ντου, αψτός εδά δεν ήθελε και πολύ να νευριάσει, έκαν' υπομονή, όπου συνέβη το χειρότερο : κουνεί η σκάλα, πάρε τσι μογιές στο πάτωμα, καταλαβαίνετε εδά ήντα γίνηκε και πώς εγίνηκε το σπίτι.

Σοβαρός και καυστικός όπως ήτονε, εδά κι αγανακτισμένος, γυρίζει οθέ τον ουρανό και λέει το αμίμητο : «Γιάντα Θεέ μου οι κερατάδες οι Εβραίοι αφού δεν τότε χωνεύανε τον Χριστό τότε σταυρώσανε και δεν τότε παντρεύανε !!!»

Νάσαι καλά Λευτέρη όπου είσαι.

Παρόμοιο βέβαια είναι κι αυτό που περιγράφει στο δίσκο ντου «Κρητικός Γάμος» κι ο Μουντόκωστας, μακαρίτης κι αυτός απ'τον Αλφά Ρεθύμνου για ένα συμπατριώτη κρητικό. Εποχή που παντρεύονταν ο κόσμος με προξενιό, μας λέει χαρακτηριστικά για κάποιον που άλλη του δείξανε κι άλλη του μπήξανε. Άλλη κοπελιά δηλαδή, κάποια ωραία εινε στο προξενιό, σε κάποιο παραδίπλα χωριό και την ώρα του γάμου του πήγανε άλλη στην εκκλησία, για να διαπιστώσει μετά τον γάμο ότι αυτή που παντρεύτηκε δεν έβλεπε καλά και ήταν και λίγο ψευδή. Και να πει κι αυτός :

«Από ντε ν'έξεκίνησα
επήγαινα στασιός μου
κρίμα τα ζάλα που'κανε
και εγώ κι ο γάιδαρός μου».

Γιατί τότε δεν είχε αυτοκίνητα κάμπριο ή 4Χ4 να πας να δεις τη νύφη, πήγαινες στο χωριό τη και ο γάμος γινότανε, όπως ξέρουν και θυμούνται οι παλαιότεροι, με τα γαιδαρομούλαρα.

Να'στε καλά. Καλό χειμώνα.
Τερεζογιάννης του Χρήστου ο γυιός ο μεγάλος

☞ συνέχεια από τη σ. 5

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

άμε = πήγαινε
αραδαρά = στην αράδα
βωλόσυρος = αλωνιστικό σύνεργο
γαέρνω = γυρίζω
καθιά = κάθισμα
καταλίω = σκοτόνω
κουζουλή = ζαβή
μέρχαμπα = (τουρκ. merhaba a) - χαιρέτε
μονστερής = (τουρκ. musteri) = πελάτης
μποτσάλκι = μικρή μπότσα, μικρή μποτίλια
ξεματιζώ = βγάζω τα «μάτια» των κουκιών που θα μαγειρέψω
ξεμιστένω = ελευθερώνω
οματές = κομμάτι από παχύ έντερο χοίρου παραγεμισμένο με χειρομυλίδι, σταφίδες και μπαχαρικά
ορέγομαι = επιθυμώ
πασούλι = περιστρεφόμενο σύνεργο καλιών ελαιουργείων
πουλάδα = νεαρή κότα
πρώτης σκαλιτάς = πρώτης ποιότητας, εξαιρετικό
ροδαρά = ανθοδέσμη από ρόδα
τζιριτηχτός = τρεχάτος
τσουδιζώ, τσουδιζομαι = επιφανειακό κάψιμο
φρίσσο = ρέγγα
χειρομυλίδι = χοντραλεμένο σιτάρι στον χειρόμυλο
ψαρέ = όσπριο για παρασκευή φάβας

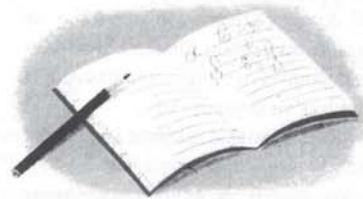
στη Μητρόπολης, όπου βρέθηκα, και με πήρε ο ύπνος. Κι έτσι πέρασε η ώρα ώστε να που πήρα το σιδηρόδρομο από το διπλανό Μοναστηράκι απού με κατέβασε στον Πειραιά, κι εκαβαλίκεψα το καράβι που με ξεμπάρκαρε στη Σούδα, όπου 'βρα αμάξι κι ήρθα εις τσ' Αρμένους. Να βρω την ησυχία μου και να 'ρθε ο νους στην κεφαλή μου τη ζαβή, που πήγε να μου σαλέψει στην πρωτεύουσα. Για τούτο θα σου ξαναπώ, σύντεκνε αναγνώστη, το μαντιναδάκι :

Την κουζουλή μου κεφαλή
φαρές να τήνε σπειρώ
να βάλω το βωλόσυρο
να τήνε βωλοσύρω.

Χαιρετώ σας και αγαπώ σας
Ο ΓΕΡΩ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΣ Θ' ΑΡΧΙΣΟΥΝ ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ...

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Πού να σου τα λέω! Το Σάββατο που μας πέρασε η μαμά μου με πήγε στο πάρτυ του Γιωργάκη! Στο πάρτυ που λές περάσαμε τέλεια, φάγαμε, χορέψαμε, παίξαμε διάφορα παιχνίδια με τον κλόουν που είχε καλέσει η μαμά του Γιωργάκη - «το φυσάνε το παραδάκι» λέει η γιαγιά μου, αλλά δεν μου εξήγησε ποτέ τι σημαίνει αυτό γιατί λέει εγώ είμαι μικρό και να κοιτάζω την δουλειά μου. Και μετά που βαρεθήκαμε να ταλαιπωρούμε τον καημένο τον κλόουν εγώ και η φίλη μου η Λίλα πήγαμε να κατασκοπεύσουμε τους μεγάλους. Μας αρέσει να βλέπουμε τις μαμάδες βαμμένες και στολισμένες και μυρωδάτες να κουβεντιάζουν και να πίνουν τον καφέ τους και να λένε για τα καμάρια τους, δηλαδή για μας:

«Εμένα ο Γιαννάκης μου»..... έτσι ξεκινάνε συνήθως!

Αυτή τη φορά είχαν πολύ πλάκα...Κάτι λέγανε για φροντι...φροντι...μεγάλη λέξη βρε παιδί μου και δεν μπορώ να τη πω.. τέλος πάντων κάτι για αγγλικά λέγανε, για γαλλικά λέγανε, για γερμανικά λέγανε και μένα στην αρχή μου φάνηκε σαν ένα καινούριο είδος βασανιστήριου για μικρά παιδάκια. Μια κυρία με πολύ σοβαρό ύφος έλεγε ότι τώρα που γίναμε -κάτσε να δεις πώς το είπε- α ναι (!) «Διεθνής Κοινότητα» όλοι πρέπει να «μιλάμε τα Αγγλικά σαν Αγγλοι» και όχι μόνο. Αυτό μου φάνηκε σαν απειλή, αλλά δεν είμαι και σίγουρη...

Και μετά άρχισε η πλάκα. Όλες οι μαμάδες άρχισαν να μιλάνε γι'αυτά τα φροντι...κάπως. Η μαμά του Μιχαλάκη είπε «Εγώ θα γράψω τον Μιχαλάκη μου στο ΑΠΑΙΧΤΟ που έχει δωρεάν τους αρχάριους». Τότε η μαμά της Αννούλας πετάχτηκε και είπε «Τι λές χρυσό μου, εγώ θα γράψω την Αννούλα μου στο ΜΠΠΓΚΟ που έχει

δωρεάν τους αρχάριους και δωρεάν και τους γονείς τους». «Χα, χα, χα!» ακούστηκε τότε ξαφνικά και όλοι γυρίσαμε να κοιτάξουμε, και να η μαμά του Σωτηράκη που είπε «Μα τί λέτε τώρα, δεν έχετε ακούσει για την ΛΑΝΓΚΟΥΑΤΖ που έχει δωρεάν τους αρχάριους, δωρεάν τους γονείς και δωρεάν την δεύτερη γλώσσα; Εγώ εκεί θα γράψω τον Σωτηράκη μου!» «Μα που ζεις χρυσή μου» είπε τότε η Κυρία Φώφη -η μητέρα του Θανασάκη «η ΣΟΥΠΕΡ ΝΤΟΥΠΕΡ» τα προσφέρει όλα αυτά και επιπλέον το δεύτερο παιδί με 50% έκπτωση, το τρίτο παιδί φυσικά δωρεάν, το τέταρτο δε... (σταμάτησε για να μας κρατήσει σε αγωνία και τελικά το ξεφούρνισε) ...το επιδοτεί και απο πάνω!!» Έπεσε νευρική σιγή... «νεκρική» με διόρθωσε η Λίλα (πόσα ξέρει αυτό το κορίτσι!)...αλλά δεν κράτησε για πολύ! Κι εκεί που έλεγα ότι τέλειωσε το παιχνίδι με νικητή τη μαμά του Θανασάκη, πετάγεται ξαφνικά ο μπαμπάς του Διονυσάκη και με ύφος «τώρα θα σας δείξω εγώ» λέει «Και δεν μου λέτε σε πόσα χρόνια δίνει το έν λόγω Κέντρο Ξένων Γλωσσών το ΛΟΟΥΡΕ;» Εκεί άρχισαν όλοι μαζί να φωνάζουν «Σε έξι χρόνια» «Σε πέντε χρόνια» «Σε τέσσερα φυσικά!» «Μα τί λέτε, σε τρία!» «Όλα κι όλα! Όταν είναι φροντιστήριο με κύρος το δίνει και σε ένα!» και είχαν κοκκινήσει όλοι σαν να επρόκειτο να πάθουν από στιγμή σε στιγμή εγκεφαλικό. «Σιγά να μη σου δίνουν το ΛΟΟΥΡΕ με την εγγραφή σαν ΜΠΟΝΟΥΣ! Τί τη θέλουμε τη φρόιτη αλλωστε, αφού πληρώνουμε δεν πληρώνουμε;» είπε κάποια μαμά τελικά και όλοι σώπασαν ξαφνικά.

Εγώ ρώτησα τη Λίλα τί θα πει τελικά φροντι... στήριο ή Κέντρο Ξένων Γλωσσών όπως είπε ο μπαμπάς του Διονυσάκη, και αυτή που έχει μεγάλο αδερφάκι και της τα λέει όλα, μου

είπε ότι το φροντιστήριο (τό είπα επιτέλους) ή Κέντρο, είναι ένα σχολείο που πηγαίνουν τα παιδάκια για να μάθουν κι άλλες γλώσσες εκτός από τα Ελληνικά!! Και εμένα μου έκανε μεγάλη εντύπωση που τόση ώρα άκουγα να μιλάνε για... ΣΧΟΛΕΙΑ γιατί δεν άκουσα να λένε τίποτα για ΔΑΣΚΑΛΟΥΣ!

Υπάρχουν δάσκαλοι και σ'αυτά τα φροντιστήρια - σχολεία ή Κέντρα Ξένων Γλωσσών τέλος πάντων; Ή διδάσκουν κομπούτερ που δεν χρειάζεται να πληρώνονται κιόλας γιατί εγώ όλο «δωρεάν, δωρεάν» άκουγα και σκέφτομαι με το μικρό μου το μυαλό, οι δάσκαλοι δεν τρώνε; Δεν πληρώνουν ενοίκιο; Γιατί άν είναι έτσι τότε είναι άδικο!

Γιατί εμείς πληρώνουμε και ενοίκιο και ΔΕΗ και ΟΤΕ και μια κακιά κυρία που ο μπαμπάς όταν ακούει το όνομά της βρίζει, νομίζω την λένε «Εφορία» και δεν ξέρω τι του έχει κάνει τον μπαμπά μου αλλά τέλος πάντων...

Η μήπως όλοι αυτοί που τα προσφέρουν όλα αυτά δωρεάν είναι... - πώς μας το είχε πει η δασκάλα μας στο δημοτικό - ... ευεργέτες;

«Άντε βρε Ζουζού» μου λέει η Λίλα, «τα πιστεύεις αυτά; Και σε είχα για έξυπνη!» «Αυτά,» μου εξήγη με ύφος πολύ περισπούδαστο η Λίλα «είναι διαφημιστικά κόλπα!» Της το είπε ο μπαμπάς της!

Μάλιστα, τώρα κατάλαβα! Αλλά το πρόβλημά μου παραμένει...Εγώ θέλω να ξέρω, στο σχολείο που θα πάω τελικά είναι οι δάσκαλοι καλοί, ευγενικοί, με «πτυχίο» που λέει και η γιαγιά μου που έχει μανία με τα πτυχία και όλο λέει ότι κι εγώ μιά μέρα θα πάρω πτυχίο και θα γίνω καλός και μορφωμένος άνθρωπος!

Αγαπών τα άτακτα παιδάκια σαν εμένα και τη Λίλα τη φίλη μου;

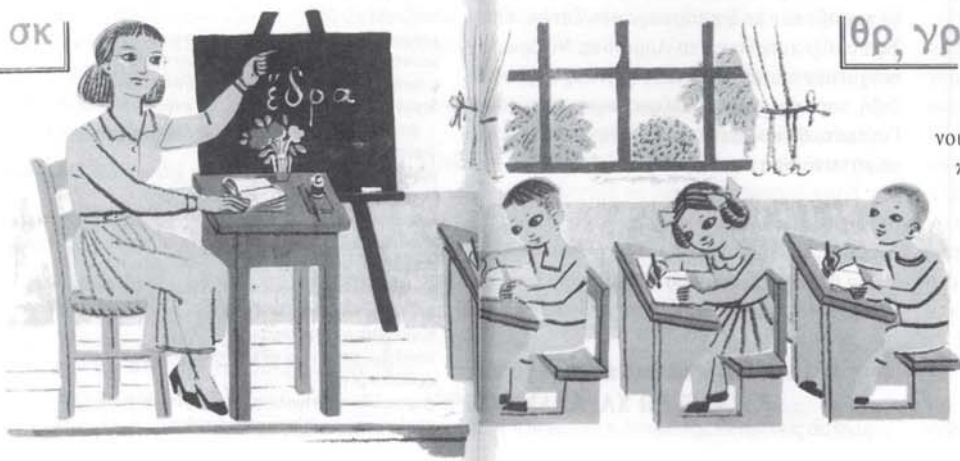
Πού θα τα μάθω εγώ αυτά;

Με έπιασε ένα άγχος γιατί εμένα με νοιάζει η δασκάλα μου να με κοιτάει στα μάτια και να μου λέει ότι δεν πειράζει που αυτή τη φορά έκανα λάθος γιατί την επόμενη φορά θα το κάνω σωστά και μέσα από τις γνώσεις της θα γνωρίσω ένα καινούριο κόσμο και θα γίνω ένας σωστός άνθρωπος.

Μαμά αυτές τις πληροφορίες από πού θα τις πάρουμε;

Μαριλένα

Κ. Νικολάου-Κουτσουπάκη

τρώτε και πίνετε άρχοντες

Ντομάτα, αγάπη καλοκαιρινή

ΣΗΜΕΡΑ, δεν μπορούμε να φανταστούμε την μεσογειακή κουζίνα χωρίς τη ντομάτα. Κι όμως, μετά την άφιξη της από το Περού, μέσω Ισπανίας, αυτή η μεγάλη ταξιδιώτισσα είχε μείνει πολύ καιρό στο περιθώριο, γιατί ο κόσμος τη θεωρούσε δηλητηριώδη και την είχε περιορίσει σε ρόλο διακοσμητικό. Βρήκε τη θέση που της άξιζε στο τραπέζι μας μόλις τον 19ο αιώνα και η φήμη, που την ήθελε ισχυρό αφοροδιακό, τη βοήθησε ασφαλώς να διαδοθεί. Αλλά ο κύριος λόγος που μας κατέκτησε τελικά είναι σίγουρα η εκπληκτική της ικανότητα να τέρπει τη γεύση με πάρα πολλούς τρόπους.

Γιατί επιμένουμε να θεωρούμε τη ντομάτα θερινή, τη στιγμή που δεν λείπει πια ποτέ από τον μανάβη; Μα, επειδή η ίδια φροντίζει με την ποιότητά της να μας θυμίζει, ενтуχώς, ότι είναι παιδί του καλοκαιριού: ο ήλιος που την ωριμάζει πάνω στο φυτό, της δίνει περισσότερο σάκχαρο και συνεπώς περισσότερη νοστιμιά και άρωμα από την εκτός εποχής.

Οι θερινές ντομάτες σας πρέπει να είναι κόκκινες και σφιχτές. Φυλάξτε τις 3-4 μέρες, σε θερμοκρασία δωματίου, προσφυλαγμένες από τον ήλιο, με το κοτσανάκι τους προς τα κάτω και, προς Θεού, μη τις βάλετε στο ψυγείο, γιατί θα γίνουν νερουλές και άγευστε. Η εποχιακή αποθήωση της ντομάτας είναι ασφαλώς η σαλάτα. Η πιο απλή είναι η λεγόμενη «χαρακτή», κόβεις τη ντομάτα στα τέσσερα, της ρίχνεις λίγο αλατάκι, ίσως και ρίγανη και την απολαμβάνεις με ελιές και με μια φέτα καλό ψωμί. Ανάλογης απλότητας είναι και η ντοματοσαλάτα με ροδέλες κρεμμυδιού, αλάτι, ρίγανη και ελαιόλαδο ή και μερικές λιαστές ντομάτες σε λάδι, που όπως θα δείτε, δεν συνιστούν καθόλου υπερβολή.

Στην ίδια λογική και η περίφημη ιταλική σαλάτα με στρογγυλές φέτες ντομάτα και μοτσαρέλα, που τρώγονται πασπαλισμένες με τρυφερά φύλλα βασιλικό (ή ρόκα και ρίγανη, όπως στο Κάπρι), λίγο αλάτι και φρεσκοτριμμένο πιπέρι και ραντισμένες με λίγο ελαιόλαδο, την τελευταία στιγμή. Η σαλάτα εμπλουτίζεται και με βραστό αυγό και συνοδεύεται με ένα καλό ροζέ κρασί.

Στις συνταγές που σας δίνω, σήμερα, θα βρείτε και άλλους τρόπους να απολαύσετε τη γεύση της ντομάτας. Η ωμή σάλτσα θα κάνει πιο θερινές τις μακαρονάδες σας.

Όσο για τις ζεστές νοστιμιές, θα εκπλαγείτε, όταν διαπιστώσετε πόσο ταιριάζουν στην απαίτηση της καλοκαιρινής γεύσης.

NTINA ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Ωμή σάλτσα ντομάτας

Για 3 φλυτζάνια: 5 μέτριες ώριμες ντομάτες. Αλάτι και φρεσκοτριμμένο πιπέρι. 20 φύλλα φρέσκο βασιλικό, κομμένο με το χέρι ή 1 κονταλιά φυλλαράκια φρέσκια ρίγανη (ή 1 κονταλιά ξερή) ή 2 κονταλιές κομμένα φύλλα πλατύφυλλο μαϊντανό. 6 κονταλιές ελαιόλαδο, 1-3 σκελίδες σκόρδο, λιωμένες.

Χαράζετε τις ντομάτες σταυρωτά, στη βάση τους. Τις βάζετε 12 δευτερόλεπτα σε βραστό και 15 σε κρύο νερό. Τις ξεφλουδίζετε και κόβετε το ψαχνό σε κυβάκια. Αλατίζετε και αφήνετε σε σουρωτήρι μία ώρα. Ανακατεύετε καλά τις ντομάτες, με τον βασιλικό, το λάδι, το σκόρδο και πιπέρι. Σερβίρετε τη σάλτσα σε θερμοκρασία δωματίου, μαζί με ζεστά η κρύα σπαγγέτι, βρασμένα να κρατάνε. Ή τη βάζετε πάνω σε φρυγανισμένες φέτες από χωριάτικο ψωμί ή πάνω σε κρητικό κριθαρένιο παξιμάδι, ραντισμένο με νερό και λάδι.

Μικρές τάρτες σφολιάτας

200 γραμ. σφολιάτα (4 δίσκους διαμ. 14 εκ), 3 μεγάλες ώριμες ντομάτες, ξεφλουδισμένες και κομμένες σε στρογγυλές φέτες πάχους 3-4 χιλιοστών, χωρίς τους σπόρους, 1 απλόχερο φρέσκο φύλλα βασιλικό, 5 κονταλιές ελαιόλαδο, ελαφρά συμπυκνωμένο χυμό ντομάτας, λίγο θυμάρι, 1-2 πρέζες ζάχαρη, αλάτι και πιπέρι.

Λιώνετε στο μπλέντερ τα φύλλα βασιλικού με το ελαιόλαδο. Αλείφετε τους δίσκους σφολιάτας με τον συμπυκνωμένο χυμό αφήνοντας περιθώριο 5 χιλιοστών γύρω-γύρω. Απλώνετε από πάνω το μισό μείγμα βασιλικού. Πασπαλίζετε με το θυμάρι, τη ζάχαρη και με αλατοπίπερο. Βάζετε από πάνω, απλωτά τις φέτες ντομάτας και γεμίζετε τα κενά με κομματάκια ντομάτας. Αλατοπιπερώνετε, ρίχνετε το υπόλοιπο μίγμα βασιλικού και ξανά θυμάρι. Ψήνετε στους 220 βαθμούς 8 με 10 λεπτά.

Ντομάτες φούρνου (αγαπημένο πιάτο του περίφημου Γάλλου ζωγράφου Σεζάν)

9 καλόσχημες ώριμες ντομάτες, 2 κονταλιές αλάτι, 4 κονταλιές ελαιόλαδο, 4 σκελίδες σκόρδο, κοπανισμένες και ψιλοκομμένες, 1 ματσάκι μαϊντανό κομμένο, 3 κονταλιές ψίχα ψωμιού ή τριμμένη φρυγανιά, μαύρο πιπέρι φρεσκοτριμμένο.

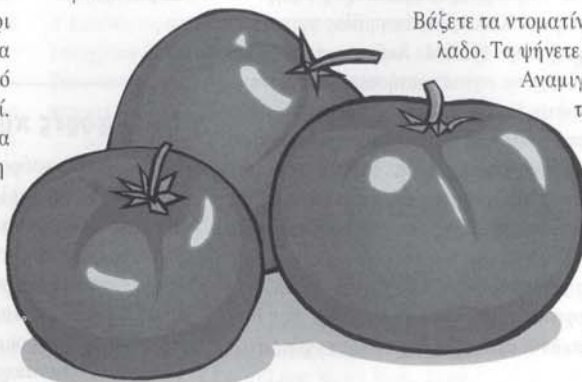
Χωρίζετε τις ντομάτες στα δύο, κατά το ύψος τους. Αλατίζετε καλά την κομμένη επιφάνεια και τις αναποδογυρίζετε να στραγγίσουν πάνω σε σχάρα που ακουμπά σε πιάτο. Αφήνετε 10 λεπτά, τις πιέζετε ελαφρά, να βγάλουν το νερό και τους σπόρους και τις βάζετε σε λαδωμένο ταψάκι με την κομμένη επιφάνεια προς τα πάνω. Αναμιγνύετε το σκόρδο με τον μαϊντανό και με το πιπέρι και μοιράζετε το μείγμα στις ντομάτες. Περιχύνετε με το ελαιόλαδο, πασπαλίζετε με την ψίχα και ψήνετε, 20 με 25 λεπτά, στους 210 βαθμούς. Αν χρειαστεί γκρατινάρετε λίγο την επιφάνεια, στο γκριλ. Τις συνοδεύετε με ψητό ψάρι ή κρέας και με ανθότυρο ή φέτα.

Ομελέτες φούρνου με ντοματίνια

500 γρ. ντοματίνια, χωρίς το κοτσανάκι, πλυμένα και σκουπισμένα, 2 κονταλιές ελαιόλαδο, 4 αυγά χτυπημένα, 400 ml κρέμα γάλακτος για φαγητά, 2 πρέζες φρεσκοτριμμένο μοσχοκάρυδο, αλάτι και πιπέρι, 2 κονταλιές σκορδόπρασο ή πολύ τρυφερό κρεμμυδάκι, το πράσινο, ψιλοκομμένο.

Βάζετε τα ντοματίνια σε ταψάκι και τα ραντίζετε με ελαιόλαδο. Τα ψήνετε 30 λεπτά, σε μέτριο προς χαμηλό φούρνο.

Αναμιγνύετε τα αυγά με την κρέμα γάλακτος, το μοσχοκάρυδο, το αλατοπίπερο και το σκορδόπρασο. Μοιράζετε το μείγμα σε 4 πυρήμαχα σκευή με 10 εκ. διάμετρο. Μοιράζετε τα ψημένα ντοματίνια στα ταψάκια και ψήνετε σε μέτριο προς σιγανό φούρνο, 15 λεπτά, να χρυσαίσει ελαφρά η επιφάνεια. (από τον «Δαίμονα της Οικολογίας», τεύχος 51/2005).

Αυτοί που φεύγουν...

Η «Ελευθερόπολις» εκφράζει τα θερμά της συλλυπητήρια σε όλους του συγγενείς των αποβιωσάντων συγχωριανών μας.

Μνήμη Κωνσταντίνου Ελ. Καλλιβεράκη

Τ'ντα ζηλιάρης άνεμος σου πήρε τα φτερά σου
κι ανθρώπους που αγάπαγες δεν έχεις πια κοντά σου

Έφυγες δίχως να μας πεις του χωρισμού το γεια σου
μας πίκρανες μας πλήγωσες όμως καλοστραθιά σου

Το πρόσωπό μας σκοτεινό κι αγέλαστο θα μείνει
γιατί πληγή αγιάτρευτη ο χωρισμός σου αφήνει

Τη μέρα μες στη σκέψη μας τη νύχτα στα όνειρα μας
έρχεται κι ύστερα χάνεσαι φεύγεις πιο μακριά μας

Θλίψη μεγάλη απλώθηκε στο πρόσωπό μας πάνω
σαν την ομίχλη στο βουνό σαν πέτρες μες στην άμμο

Γραμμένο το 'χε και αυτό της μοίρας σου το χέρι
να φύγεις να σβήσεις να χαθείς απ' τα δικά σου μέρη.

Φεγγάρι χαιρετίσματα να δώσεις του αετού μας
και πες του πως ούτε στιγμή δεν φεύγει από το νου μας

Θα υπάρχουν πάντα ανάμεσα μας
Η ανιψιά σου Γεωργία Κουτσουπάκη

Βιογραφικό σημείωμα του Ιπτάμενου Ταξίαρχου Αεροπορίας Καλλιβεράκη Κωνσταντίνου, όπως διαβάστηκε στη από τον συγχωριανό μας Ιπτάμενο σμηναγό Προεστάκη Μανώλη

Ο ΕΚΑΠΩΝ γεννήθηκε το 1946 στα Χανιά, κατετάγη στην ΠΑ το 1964 και ονομάστηκε Μόνιμος Ανθσγός το 1968. Προήχθη μέχρι το βαθμό του Ταξίαρχου και αποστρατεύθηκε το έτος 1991.

Υπηρέτησε σε διάφορες Μονάδες και Επιτελικά γραφεία ανάλογα του Βαθμού του και συγκεκριμένα στην 115ΠΜ, 117ΠΜ, 112ΠΜ, ΠΒΚ, 133ΣΜ.

Τιμήθηκε με τα παρακάτω παράσημα - μετάλλια για τις υπηρεσίες που προσέφερε: Ταξίαρχης Τιμής, Ταξίαρχης Φοίνικα, Μετάλλιο Στρατιωτικής Αξίας Γ' τάξεως, Μετάλλιο Στρατιωτικής Αξίας Β' τάξεως, Χρυσός Σταυρός Τιμής.

Είχα την τύχη να γνωρίσω τον Κωστή τον Καλλιβεράκη μόλις πριν από τρία χρόνια όταν και ήρθα με μεταθεση στην 115ΠΜ. Άνθρωπος γεμάτος καλοσύνη και απλότητα. Δυστυχώς δεν έτυχε να συντηρητήσουμε διότι στην δύση της καριέρας του ξεκινούσα τα πρώτα Αεροπορικά μου βήματα.

Εμείς, εκεί πάνω που πετάμε, νιώθουμε περισσότερο την υποχρέωση και την ευθύνη να σταθούμε επάξια όπως στάθηκε και αυτός. Τον έχουμε σαν σημείο αναφοράς και κοιτάμε πιο ψηλά, όταν θα βρισκόμαστε εκεί ψηλά θα τον θυμόμαστε και θα πετάμε και γι' αυτόν όπως και για τους άλλους χαμένους συναδέλφους μας.

Η Πολεμική Αεροπορία εκτιμώντας την προσφορά του τον κατενοδώνει στην τελευταία του κατοικία με την ευχή να είναι ελαφρύ το χώμα που θα τον σκεπάσει και η μνήμη του να μείνει αιώνια στους δικούς του δε ευχόμαστε την από Θεού παρηγοριά.

Αποβιώσαντες

- Πέθανε και ετάφη στους Αρμένους, την Τετάρτη 28 Ιουνίου, ο **Χαράλαμπος Παρασκευάκης**, ετών 91. Ο Χαράλαμπος ήταν πατέρας της Αικατερίνης και της Μαρίας. Η Μαρία ήταν, χήρα του Ιωάννη, μητέρα του Σπύρο και του Γιάννη, και αδερφή του Χαράλαμπου της Ελένης και του Γεωργίου Παρασκευάκη.
- Πέθανε και ετάφη στους Αρμένους, στις 23 Σεπτεμβρίου, η **Ανθούλα Πατεράκη**. Η Ανθούλα ήταν μητέρα του αείμνηστου Μιχάλη, του Στέλιο και της Μαρίας.
- Πέθανε στα Χανιά και ετάφη στους Αρμένους ο **Κωνσταντίνος Ελευθερίου Καλλιβεράκης**, ετών 60. Ο Κωνσταντίνος ήταν σύζυγος της Ελένης και πατέρας της Άννας.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗΝ ΕΝΟΡΙΑ

- Η κ. Μαρία Χρήστου Τερεζάκη προσέφερε το ποσό των 300 € για τον ιερό ναό Αγίου Νικολάου Αρμένων εις μνήμη του συζύγου, του ανιψιού και των συγγενών αυτής.
- Ο κ. Ελευθέριος Τερεζάκης προσέφερε το ποσό των 50 € εις την ενορία των Αρμένων, εις μνήμη του ανιψιού του Παναγιώτη Παναγιώτου.
- Ο κ. Παναγιώτης Γεωργίου Παπαγιαννάκης εξ Αμερικής καταγωγής Αρμένων, προσέφερε το ποσό των 100 € εις τον ιερό ναό προφήτη Ηλία.
- Η κ. Μαρίκα Μέρμηγκα προσέφερε το ποσό των 50 € στην ενορία Αρμένων.
- Η κ. Ευαγγελία Καβρουλάκη προσέφερε το ποσό των 100 € στον ιερό ναό της Παναγίας εις μνήμη του συζύγου της Παντελή Καβρουλάκη.
- Ο κ. Ιωάννης Παπαδάκης ιδιοκτήτης της Δροσοσταθιάς 150 € στον ιερό ναό της Παναγίας.
- Ανώνυμος προσέφερε 400€ για τον ιερό ναό της Παναγίας
- Ανώνυμη προσέφερε δωρεά το στεφάνι της εικόνας του τέμπλου του ιερού ναού της Παναγίας.
- Ο κ. Κωνσταντίνος Στεφανουδάκης προσέφερε δωρεάν το στεφάνι στις εικόνας της Παναγίας στο προσκυνητάρι του ιερού ναού της Παναγίας.
- Ο κ. Ευτύχιος Πατσουράκης προσέφερε δωρεά 5 καρέκλες και ένα τραπέζι για τις ανάγκες του ιερού ναού Αγίου Αντωνίου Αρμένων.
- Στις 15 Αυγούστου 2006 εορτή της Παναγίας, μετά το τέλος της θείας λειτουργίας κηρώθηκαν ένας φούρνος μικροκυμάτων, προσφοράς Μαρίας Ξυποητάκης και Κατερίνας Τσιχλάκη, τον οποίο και κέρδισε ο Χρήστος Τσιτσιρίδης (No 415) και μία κουβέρτα προσφορά της κ. Αντωνίας Μουντουκαλάκη την οποία και κέρδισε ο κ. Ελευθέριος Τερεζάκης (No 407).
- Στις 19 Αυγούστου μετά τη θεία λειτουργία στον ιερό ναό του Αγίου Αντωνίου στους Αρμένους κηρώθηκαν δύο αρνιά, προσφορά των κ.κ. Αντώνη και Γεωργίου Χαλβαδάκη και Στέφλιου Κωτρωνάκη και το κέρδισαν οι κ.κ. Κώστας Κωσταντουδάκης (No 11) και Αναστάσιος Χαραθαμπάκης (No 138).
- Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά τους ως άνω δωρητές.

Για το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος παπά-Μανώλης Νικοθακάκης

Προσφορές προς τον Σύλλογο των Αρμενιανών

Πρόσφατα προσέφεραν στον Σύλλογο:	
Ευαγγελία Καβρουλάκη εις μνήμη Παντ. Καβρουλάκη	100 €
Κωστής Κουτσουπάκης	100 €
Μάνθος Νικολακάκης	100 €
Παρασκευή Μαραγκουδάκη-Νικάκη	50 €
Ευαγγελία Νικολάου	20 €
Ελευθέριος Κουρομιχελάκης	20 €
Γεώργιος Γαλανάκης	30 €

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ ΠΕΧΩΔΕ

Ξεκινά σύντομα η κατασκευή του κόμβου Καλυβών;

«Εντός των επόμενων ημερών θα είναι δυνατή η έναρξη των έργων κατασκευής του ανισόπεδου κόμβου Καλυβών, αφού αναμένεται να καταβληθεί μέρος των πιστώσεων για τις απαλλοτριώσεις». Αυτό απαντά ο υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ Θ. Ξανθόπουλος, σύμφωνα με δημοσιεύματα του τοπικού τύπου, σε ερώτηση που κατέθεσαν για το θέμα στη Βουλή οι βουλευτές Χανίων του ΠΑΣΟΚ Μανώλης Σκουλάκης και Νίκος Χριστοδουλάκης.

Ο κ. Ξανθόπουλος υπενθυμίζει ότι «το έργο κατασκευής του ανισόπεδου κόμβου Καλυβών του βόρειου οδικού άξονα Κρήτης, προϋπολογισμού 2 εκατ. ευρώ από πιστώσεις εθνικών πόρων, έχει ενταχθεί στη ΣΑΕ της Περιφέρειας Κρήτης (ΣΑΕΠ 002) και η σύμβαση του υπεγράφη στις 11 Οκτωβρίου 2004».

Ο κ. Ξανθόπουλος επισημαίνει ότι η Περιφέρεια Κρήτης σε πρώτη φάση κατέθεσε το ποσό των 83.956,64 ευρώ που αφορούσε τη συντέλεση της απαλλοτριώσεως του κλάδου του κόμβου από Καλύβες προς Χανιά. Και προσθέτει: «Ήδη εντός των ημερών επίκειται και η παρακατάθεση ποσού 253.451,13 ευρώ, που θα αφορά τον κλάδο από Καλύβες προς Ηράκλειο, οπότε μπορούν να αρχίσουν οι εργασίες για την κατασκευή του κόμβου (Α' φάση) με δύο κινήσεις από Καλύβες προς Χανιά και προς Ηράκλειο, το δε υπόλοιπο ποσό θα πρέπει να παρακατατεθεί από το ΠΕΠ Κρήτης μέχρι αρχές Οκτωβρίου, λόγω λήξης της προβλεπόμενης προθεσμίας από την έκδοση της δικαστικής απόφασης καθορισμού τιμών μονάδος απαλλοτριωμένων εκτάσεων».

☞ συνέχεια από τη σ. 3

του Ηρακλείου, με όρθια αυτιά και κουλουριασμένη ουρά, που μοιάζει με το μπασέντζι και το σημερινό κρητικό ιχνηλάτη.

2) Το ορεινό και τραχύ και προπάντων βραχώδες και κρημνώδες έδαφος της Κρήτης είναι εντελώς ακατάλληλο για τον ορμητικό και ταχύτατο καλπασμό των μακρόποδων αυτών λαγωνικών που, αν το επιχειρούσαν από το ακάθεκτο κυνηγετικό πάθος τους, θα έσπαζαν τα πόδια τους στους βράχους ή θα σκοτώνονταν σε κρημινούς.

3) Δεν υπήρχαν (ούτε υπάρχουν) λύκοι, ούτε καν αλεπούδες, για τη δίωξη τους, αλλά και αν υπήρχαν, θα προστατεύονταν στα αφιλόξενα και επικίνδυνα για τους λαγωνικούς ορεινά εδάφη.

4) Ακόμη πιο δύσκολο θα ήταν να κυνηγηθούν οι κρητικοί αίγαγροι, γιατί, όχι μόνο διαβιούν σε ψηλά βραχώδη και κρημνώδη μέρη, αλλά, όταν τους κυνηγούν, ανεβαίνουν σε ψηλότερα και απρόσιτα εδάφη, πηδώντας από τον ένα βράχο στον άλλο ή περνώντας γρήγορα από δύσβατους κρημινούς.

Κατόπιν αυτών, γίνεται φανερό ότι στην Κρήτη, λόγω των εδαφικών, θηραματικών και γενιότερα περιβαλλοντικών συνθηκών, ήταν δύσκολο να ευδοκιμήσουν οι μεγαλόσωμοι λαγωνικοί, οι οποίοι, κατά συνέπεια, γρήγορα εξαφανίστηκαν, αφού δεν ήταν δυνατόν να χρησιμοποιηθούν από τους Κρήτες κυνηγούς.

Αναπτύχθηκαν οι μικρομετριόσωμοι λαγωνικοί τύπου μπασέντζι (όπως απεικονίζεται στο αγαλματίδιο του μουσείου Ηρακλείου), οι οποίοι διατηρώντας τα βασικά στοιχεία του αρχαίου τύπου (όρθια αυτιά, περιελισσόμενη ουρά κ.λπ.) με την πάροδο των αιώνων εξελίχθηκαν στο σημερινό κρητικό ιχνηλάτη.

Ο κρητικός ιχνηλάτης «γέννημα θρέμμα» της Κρήτης επί 4.000 χρόνια έχει διαμορφωθεί και εξελιχθεί ανταποκρινόμενος πλήρως στις εδαφοκλιματολογικές και θηρευτικο-θηραματικές συν-

θήκες της Μεγαλονήσου, έχει αποκτήσει ισχυρή όσφρηση και ιχνηλασία που τον καθιστούν τον πιο κατάλληλο ιχνηλάτη για την Κρήτη, χωρίς να χάνει την λαγωνικοειδή μορφολογία του, όπως έγινε με τον ελληνικό ιχνηλάτη, που έγινε βραχυκοίτης τύπος λόγω της πολύ ευρύτερης κυκλοφορίας του στην ηπειρωτική Ελλάδα και της επικοινωνίας του με άλλες φυλές σκύλων, όπως συνέβη και με ιχνηλάτες της Ευρώπης. Η διατήρηση του λαγωνικοειδούς τύπου οφείλεται στη νησιωτική απομόνωση και στη διαβίωσή του στις ορεινές περιοχές της ενδοχώρας, όπου δεν ήταν εύκολο να διασταυρωθεί με σκυλιά διαφορετικών φυλών, καθώς ήταν ανύπαρκτες σ' εκείνες τις αποκλεισμένες ορεινές περιοχές. Αν υπάρχουν διασταυρώσεις, πρόκειται για τυχαίες διασταυρώσεις με ποιμενόσκυλα των ορεσίβιων κτηνοτρόφων.

Διατήρησαν δε το λαγωνικοειδή τύπο οι συγγενείς με τον κρητικό ιχνηλάτη ξένες νησιωτικές φυλές, τσιρνέκο της Σικελίας και το ποτέγγο μπιζέγγκο των Βαλεαρίδων νήσων.

Απόσπασμα της έρευνας του Ενάγγελου Γενειατάκη, όπως δημοσιεύθηκε στο τ. 10 του περιοδικού «Κρητικό Πανόραμα». ΕΕπίσης, χρησιμοποιήθηκε απόσπασμα δημοσιεύματος του δρ. Στ. Μπασουράκου στο περιοδικό «Κυνηγοσία & Κινοφυλία».

Επιμέλεια: Κική Βασσάλου

ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Τιμητική εκδήλωση για τον Ιωάννη Κονδυλάκη

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ για τα 87 χρόνια από το θάνατο του Ιωάννη Κονδυλάκη πραγματοποιήσε πρόσφατα η Ένωση Συντακτών Κρητικού Τύπου στην αίθουσα της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών στην Αθήνα. Ο Ιωάννης Κονδυλάκης γεννήθηκε στη Βιάννο το 1862, ήταν λογοτέχνης, χρονογράφος, δημοσιογράφος και πρώτος πρόεδρος της ΕΣΗΕΑ, το 1914.

Από αριστερά διακρίνονται ο καθηγητής Βασίλειος Τομαδάκης, ο πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κρητικού Τύπου Νικόλαος Δασκαλάκης, οι ηθοποιοί Μαρία Τζομπανάκη και Λυκούργος Καλέργης.

Το πρόγραμμα περιελάμβανε σύντομο χαιρετισμό από τον πρόεδρο της Ένωσης, Νικόλαο Δασκαλάκη, ο οποίος ευχαρίστησε όλους όσους παραβρέθηκαν σ' αυτή την πνευματική εκδήλωση, ενώ σημείωσε ότι τέτοιες εκδηλώσεις πνευματικού χαρακτήρα και άλλων μορφών θα επαναληφθούν και στο μέλλον.

Κύριος ομιλητής ήταν ο Βασίλειος Τομαδάκης, ομότιμος καθηγητής του τμήματος Νεοελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, ο οποίος έχει ασχοληθεί και μελετήσει το έργο του Κονδυλάκη. Το ύψος του Κονδυλάκη -σημείωσε ο κ. Τομαδάκης- πάντα φυσικό και αβίαστο, με χιούμορ που σχολιάζει και ταυτόχρονα σκιαγραφεί, κυρίαρχο πολλές φορές στη γραφή του με την ιδιότυπη καθαρεύουσα, ανάμικτη με κρητικούς ιδιοματισμούς και λεκτικές εκφράσεις. Αποσπάσματα από έργα του Κονδυλάκη απέδωσαν γνωστοί ηθοποιοί, όπως ο Λυκούργος Καλέργης και η Μαρία Τζομπανάκη, ενώ ακολούθησε κρητικό μουσικοχορευτικό πρόγραμμα.

Εκδήλωση κατά των ναρκωτικών

Ενημερωτική συνάντηση με θέμα συζήτησης «η πρόληψη, ασπίδα κατά της εξάρτησης για τους νέους» έγινε την Πέμπτη 27 Ιουλίου στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, πρώην αίθουσα συνεταιρισμού του χωριού μας. Τη συνάντηση διοργάνωσε το Κέντρο Πρόληψης Εξαρτησιογόνων Ουσιών σε συνεργασία με το Δήμο Αρμενών και το πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι».

Αγιος Αντώνιος

Από την ευλογία των πέντε άρτων στον Άγιο Αντώνη στις 19 Αυγούστου, και τη λειτουργία του παπά Μανώλη υπέρ υγείας των απανταχού Αρμενιανών

Μετά το πέρας της θείας λειτουργίας στον Άγιο Αντώνιο προσέφεραν διάφορα εδέσματα στους παρευρισκομένους οι παρακάτω χωριανοί μας Αντώνης Γεωργίου Χαλβαδάκης, Στέλιος Μαντωνανάκης, Ελευθέριος Τερεζάκης του Λάμπρου, Ανδρονίκη Τερεζάκη του Ελευθερίου, Μαρίκα Τερεζάκη, Πελαγία Τερεζάκη του Ιωάννου, Κατερίνα Ποιχρονάκη, Φανή Καθούδη, Στρατής Παπαδάκης

Εκδήλωση Καραγκιόζη
Αύγουστος 2006

Την Κυριακή 13 Αυγούστου δόθηκε παράσταση «Καραγκιόζη» από το θέατρο Σκιών του Νίκου Μπλάζακη, στη νέα και καλαίσθητη αίθουσα που διαθέτει πλέον το χωριό μας (στην θέση της παλαιάς αποθήκης του Συνεταιρισμού).

Η αίθουσα γέμισε από μικρούς φίλους αθήλα και από αρκετούς μεγάλους που απόλαυσαν το έργο, με πολύ γέλιο, προσαρμοσμένο σε δρώμενα και αναφορές των Αρμενίων. Ακολούθησε κέρασμα από τον Πρόεδρο.

Στη νέα αίθουσα εκδηλώσεων του χωριού μας μικροί και μεγάλοι παρακολουθούν την παράσταση Καραγκιόζη.

Στις 15 Αυγούστου, στη λειτουργία για την εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, στο γραφικό εκκλησάκι του χωριού μας, ο Σύλλογος είχε αρτοκλήσια υπέρ υγείας των απανταχού Αρμενιανών.

Την Κυριακή 20 Αυγούστου, ο Δήμος Κρυονερίδας σε συνεργασία με τον τοπικό Σύλλογο και την Ομοσπονδία Σωματείων Αποκορώνου πραγματοποιήσαν στον Βαφέ εκδηλώσεις για την επέτειο της θυσίας των 150 γυναικοπαίδων τον Αύγουστο του 1821 από τους Τούρκους στο σπήλαιο της Κρυονερίδας. Ο Σύλλογος εκπροσωπήθηκε από τον Πρόεδρο και έγινε κατάθεση στεφάνου.

Δωρεές στην εφημερίδα μας

Το περασμένο τρίμηνο λάβαμε από τους αγαπητούς αναγνώστες τα παρακάτω ποσά ως οικονομική ενίσχυση της εφημερίδας μας.

Γεωργουδάκης Ιωάννης	20€
Χατζηκυριάκος Κωνσταντίνος	25€
Στυλιανομανωλάκη - Ζουμπάκη Ρένα	20€
Κουράκης Θόδωρος	30€
Μπρατσόλη Ευαγγελία	50€
Τσιτσιρίδης Μανώλης του Στρατή στη μνήμη των γονέων του Στρατή και Ελπίδας	50€
Ενορία Αρμενών	30€
Μπουντάκης Γιάννης	50€
Μαντωνανάκης Στέλιος	80€
Παγάνης Ηλίας	100€
Αβέρκιος Δεωνάς	20€
Γιανναράκης Μανώλης	30€
Φαραντάκη Μαρκογιαννάκη Ιωάννα	50€
Φρεσκάκης Μανούσος	30€
Παπαδάκης Μανώλης	20€
Χαλβαδάκη Παπαδάκη Αιμιλία	50€
Βιριράκης Γεώργιος	20€
Βιριράκη Χατζιδάκη Κορνηλία	30€
Καλλήθιβεττάκη Νικολάου Ευαγγελία	20€
Μουντουκαλάκη Ειρήνη	50€
Κουρομιχελάκης Λευτέρης	20€
Μιχελογιάννης Κωνσταντίνος	50€
Φρεσκάκη Αργυρώ	30€
Βιριράκης Νίκος	20€
Βιριράκη - Πατεράκη Κορνηλία	20€
Πριπακη Κουντάνη Μαίρη	50€
Χελιουδάκη Αντιόπη	50€
Καρβουνάκης Μιχάλης	50€
Διαμαντή Μανωλίτσα	20€
Χαραλαμπίδης Μανώλης	100€

Τους ευχαριστούμε όλους θερμά.

Παγκρήτιο κύπελλο
Σούπερ Μοτο και Σκούτερ.

Με τριάντα δύο συμμετοχές πραγματοποιήθηκε στην πίστα Kart Lant στους Μαθάδες Ηρακλείου ο τέταρτος αγώνας Σούπερ Μοτο και Σκούτερ. Στην κατηγορία Racing Open στη συνοδική βαθμολογία των δύο αγώνων την

πρώτη θέση κατέλαβε ο συγχωριανός μας Γιώργος Δημ. Αβερκάκης που εικονίζεται και στην φωτογραφία. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Γιώργος πρωταγωνιστεί σε όλους του αγώνες τις κατηγορίες στην οποία αγωνίζεται.

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ

Μεγάλη επιτυχία και φέτος των μαθητών του Λυκείου που κατόγονται από το χωριό μας. Συμμετέχουμε στην χαρά τους και των οικογενειών τους, τους ευχόμαστε ολόψυχα καλή επιτυχία στις σπουδές τους, και καλή σταδιοδρομία.

Ο **Γαβριηλίδης Χριστόφορος Ιωάννης** του Γαβριήλ και της Ελένης Τσιτσιρίδη πέτυχε στο τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο.

Η **Κοντογεώργη Σέβη** του Νικηφόρου και της Σοφίας Βαγιωνάκη πέτυχε στο τμήμα Δημόσιας Διοίκησης του Πάντειου Πανεπιστημίου.

Ο **Κοτρωνάκης Γεώργιος** του Ιωάννη και της Μαρίας πέτυχε Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο **Κουτσουπάκης Κυριάκος** του Παυλή και της Ντάλη πέτυχε στο τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο **Λούπος Παντελής** του Μάριου και της Ελπίδας Χριστοδουλάκη πέτυχε στο τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών.

Η **Πατεράκη Ναταλία** του Μιχάλη και της Δέσποινας, πέτυχε στο τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η **Τσιτσιριδάκη Ευφροσύνη** του Σταύρου και της Νικολέττας πέτυχε στο τμήμα Λογιστικής του ΤΕΙ Κρήτης, στο Ηράκλειο.

Ο **Τσιτσιριδής Εμμανουήλ** του Μανούσο και της Στυλιανής πέτυχε στο Χημικό τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ηράκλειο.

Η **Χαλβαδάκη Άννα** του Αντώνη και της Βαγγελιώς πέτυχε στο Μαθηματικό τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο **Χατζηκυριάκος Μανώλης** του Κωνσταντίνου και της Μαρίας πέτυχε στο τμήμα Διδακτικής της Τεχνολογίας και Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιά.

Στους επιτυχόντες η «Ελευθερόπολις» και το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας εκφράζουμε τα θερμά συγχαρητήριά μας, ευχόμαστε καλές σπουδές, και πάντα επιτυχίες στη ζωή τους. Στους γονείς και συγγενείς ευχόμαστε να τους χαίρονται και να τους καμαρώνουν.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ - ΚΑΛΕΣΜΑ

Καθώ κάθε Αρμενιανό-μέλος του Συλλόγου Αρμενιανών Αττικής «Ο Κριτοβουλιδής», που πραγματικά ενδιαφέρεται για το χωριό του και έχει μεράκι να ασχοληθεί και με τον Σύλλογο, εφόσον διαθέτει γι' αυτό 1-2 ώρες τον μήνα από τον πολύτιμο χρόνο του, να θέσει υποψηφιότητα στις εκλογές του Ιανουαρίου 2007 για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. του Συλλόγου.

Το ενδιαφέρον σας, η συμμετοχή σας γενικότερα στα κοινά του χωριού μας και του Συλλόγου, δίνει κουράγιο και δύναμη και λόγο ύπαρξης του Συλλόγου που ήδη μετρά 20 και πλέον χρόνια ζωής και είναι ευθύνη όλων μας να συνεχίσει να υπάρχει.

Από τη θέση αυτή οφείλω να ευχαριστήσω και πάλι δημόσια τους συγχωριανούς και φίλους των Αρμενίων για την τακτική οικονομική προσφορά τους προς τον Σύλλογο. Σας ευχαριστώ.

Γιάννης Τερεζάκης